ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

----===000===----

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະຂົນສົ່ງ

ຄະນະວິຊາການຊ່ວຍວຽກສາມສ້າງກະຊວງ

ທົ້ວບົດທີ 12

ບັນດານິຕິກຳຂອງວຽກເຄຫາ-ຜັງເມືອງ ແລະນ້ຳປະປາ

ຮ່າງຂໍ້ຕົກລົງຂອງເຈົ້າເມືອງ ວ່າດ້ວຍລະບຽບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານສຸຂາພິບານໃນຕົວເມືອງ

ນຳສະເໜີໂດຍ:
ພະແນກພັດທະນາຕົວເມືອງ, ກົມເຄຫາ ແລະ ຜັງເມືອງ,
ກະຊວງ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ຮ່າງຂໍ້ຕົກລົງຂອງເຈົ້າເມືອງ ວ່າດ້ວຍລະບຽບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານສຸຂາພິບານ ໃນຕົວເມືອງ

- ຮ່າງຕົວແບບນີ້ ມີ 7 ໝວດ 20 ມາດຕາ;
- ໝວດທີ 1 ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ ມີ 3 ມາດຕາ ວ່າດ້ວຍ ຈຸດປະສົງ, ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ ແລະ ນິຍາມຄຳສັບ;
- ໝວດທີ 2 ການກໍ່ສ້າງວິດຖ່າຍ ມີ 3 ມາດຕາ ວ່າດ້ວຍ ປະເພດວິດຖ່າຍ, ມາດຕະຖານຂອງວິດຖ່າຍ ແລະ ການຄັດເລືອກເອົາທີ່ຕັ້ງຂອງຂຸມວິດຊຶມ;
- ໝວດທີ 3 ການບຳບັດ ແລະ ການລະບາຍນ້ຳເປື້ອນ ມີ 5 ມາດຕາ ວ່າດ້ວຍ ການບຳບັດກັບທີ່, ການລະບາຍນ້ຳເປື້ອນໃສ່ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ການບຳບັດນ້ຳໂສໂຄກ ແລະ ຕະກອນອາຈົມ, ການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນຈາກໂຮງຊ່າງ, ໂຮງງານ ແລະ ສະຖານທີ່ບໍລິການສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນຂັ້ນສຸດທ້າຍ;

ຮ່າງຂໍ້ຕົກລົງຂອງເຈົ້າເມືອງ ວ່າດ້ວຍລະບຽບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານສຸຂາພິບານ ໃນຕົວເມືອງ (ຕໍ່)

- ໝວດທີ 4 ມີ 1 ມາດຕາ ວ່າດ້ວຍ ຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານສຸຂາພິບານ;
- ໝວດທີ 5 ມີ 4 ມາດຕາ ວ່າດ້ວຍ ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບວຽກງານສຸຂາພິບານປະຈໍາເມືອງ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກອງເລຂາ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບນໍ້າ ແລະ ສຸຂາພິບານປະຈໍາບ້ານ, ໜ້າທີ່ ແລະພັນທະຂອງພາກສ່ວນອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານ ສຸຂາພິບານ;
- ໝວດທີ 6 ມີ 2 ມາດຕາ ວ່າດ້ວຍ ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ;
- ໝວດທີ 7 ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ ມີ 2 ມາດຕາ ວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຜົນສັກສິດ.

ໝວດທີ I - ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

- ມາດຕາ 1: ຈຸດປະສົງ ເພື່ອຊຸກຍູ້ສົ່ງ, ຮັບປະກັນໃຫ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກສຸຂາພິບານໃນຕົວເມືອງ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫລັກວິຊາການ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ ໂດຍສະເພາະ ການກໍ່ສ້າງວິດຖ່າຍ ແລະ ຄຸ້ມຄອງນໍ້າເປື້ອນປະເພດຕ່າງໆ ຂອງຕົວເມືອງ ແນໃສ່ປ້ອງກັນສຸຂະພາບຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ຍືນຍົງ;
- ມາດຕາ 2: ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້ ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ໃຊ້ເພື່ອເປັນບ່ອນອ້າງອີງ ໃນການອອກແບບ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ກວດກາ ການນໍາໃຊ້ວິດຖ່າຍ, ການລະບາຍ ແລະ ບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນປະເພດຕ່າງໆ ຂອງທຸກຄົວເຮືອນ, ສໍານັກງານ ອົງການຈັດຕັ້ງ, ໂຮງຊ່າງ, ໂຮງງານ, ອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ທັງຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ລວມທັງສະຖານທີ່ບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນ ຂັ້ນສຸດທ້າຍ ຢູ່ພາຍໃນຂອບເຂດຂອງຕົວເມືອງ.

ມາດຕາ 3: ນິຍາມຄຳສັບ

- ນ້ຳເປື້ອນ: ແມ່ນນ້ຳທີ່ໄດ້ຜ່ານການນຳໃຊ້ແລ້ວ ຊຶ່ງຖືກປົນເປື້ອນ ດ້ວຍສານອິນຊີຕ່າງໆ, ຈັດແບ່ງເປັນຫຼາຍປະເພດ ເຊັ່ນ: ນ້ຳເປື້ອນທົ່ວໄປ, ນ້ຳໂສໂຄກ, ນ້ຳເປື້ອນຈາກໂຮງງານ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ອື່ນໆ.
- ນ້ຳເປື້ອນທົ່ວໄປ: ແມ່ນນ້ຳເປື້ອນທີ່ເກີດຈາກກິດຈະກຳປະຈຳວັນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການປຸງແຕ່ງອາຫານ, ອາບນ້ຳ, ຊັກເຄື່ອງ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ມີທາດ ແລະ ສິ່ງເຈືອປົນຢູ່ນຳເກີນມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້.
- ນ້ຳໂສໂຄກ: ແມ່ນນ້ຳ ທີ່ເກີດຈາກການອະນາໄມສິ່ງຂັບຖ່າຍອອກຈາກຮ່າງກາຍ ຂອງຄົນເຮົາ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ອາຈົມ, ປັດສະວະ ແລະ ຈາກອູ່ສ້ອມແປງ.
- ນ້ຳເປື້ອນຈາກອຸດສາຫະກຳ: ແມ່ນນ້ຳເປື້ອນ ທີ່ເສຍຄຸນນະພາບ ຈາກກຳມະວິທີການຜະລິດຕ່າງໆ ຂອງໂຮງຊ່າງ ແລະ ໂຮງງານ ເຊັ່ນ: ການລ້າງ, ການອະນາໄມ, ໝໍ້ອາຍນ້ຳ, ລະບົບຄວາມເຢັນ ແລະ ແຫຼ່ງອື່ນໆ.

ມາດຕາ 3 : ນິຍາມຄຳສັບ (ຕໍ່)

- ຕະກອນອາຈົມ: ໝາຍເຖິງ ອາຈົມ ທີ່ຕົກຕະກອນ ແລະ ນ້ຳເປື້ອນ ທີ່ປັນຈຸ ໃນອ່າງກັ່ນຕອງ.
- ຂຸມຊຶມ: ແມ່ນຂຸມອາຈົມ ຫຼື ນ້ຳເປື້ອນ ຊຶ່ງນ້ຳໂສໂຄກ ຫຼື ນ້ຳເປື້ອນ ສາມາດໄຫຼຊຶມແບບທຳມະຊາດ ເຂົ້າໄປໃນຊັ້ນດິນ ທີ່ຢູ່ອ້ອມແອ້ມບໍລິເວນຂຸມນັ້ນ.
- ວິດຊຶມ: ແມ່ນວິດຖ່າຍ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຂຸມຊຶມໜຶ່ງ ຫຼື ສອງຂຸມ, ແຜ່ນພື້ນສຳລັບຕິດຕັ້ງຫົວວິດແບບມີຄໍຫ່ານ ແລະ ທໍ່ລະບາຍອາກາດ. ວິດຖ່າຍປະເພດນີ້ ແມ່ນນຳໃຊ້ນ້ຳ ເພື່ອລ້າງອາຈົມ ແລະ ປັດສະວະໃຫ້ລົງໄປໃນຂຸມເກັບອາຈົມ.
- ວິດມີອ່າງກັ່ນຕອງ: ຄືກັນກັບວິດຊຶມ ຕ່າງແຕ່ວ່າ ມີອ່າງກັ່ນຕອງອາຈົມທີ່ມີ ສອງ ຫຼື ສາມຫ້ອງ (ຫ້ອງເກັບອາຈົມ ພ້ອມທໍ່ລະບາຍອາກາດ, ຫ້ອງບຳບັດອາຈົມ; ຫ້ອງຕອງ) ແລະ ປ່ອງເປີດປິດ ສຳລັບກວດທຳຄວາມສະອາດ ຫຼື ດູດຂີ້ຕະເລ້ ທີ່ຍ່ອຍສະຫຼາຍນັ້ນອອກ.

ໝວດທີ II - ການກໍ່ສ້າງວິດຖ່າຍ

- **ມາດຕາ 4: ປະເພດວິດຖ່າຍໃນຕົວເມືອງ** ປະເພດວິດຖ່າຍ ທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ມີສອງປະເພດ ຄື: ວິດຊຶມ ແລະ ວິດອ່າງກັນຕອງ. ສຳລັບ ຜູ້ທີ່ມີທຶນຮອນພຽງພໍ ກໍ່ຄວນສ້າງວິດມີອ່າງກັນຕອງເລີຍ.

ບັນດາສະຖານທີ່ສາທາລະນະ ຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ເຊັ່ນ: ຕະຫຼາດ, ສະຖານີລົດໂດຍສານ, ສວນສາທາລະນະ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ອື່ນໆ, ຕ້ອງມີວິດແບບມີອ່າງກັນຕອງເທົ່ານັ້ນ. ວິດຖ່າຍຢູ່ສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວນີ້ ຕ້ອງແຍກຫ້ອງຖ່າຍສຳລັບ ເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ ເພື່ອສະດວກໃນການນຳໃຊ້ ແລະ ໃຫ້ມີຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ.

- **ມາດຕາ 5: ມາດຕະຖານຂອງວິດຖ່າຍ** ການອອກແບບກໍ່ສ້າງວິດຖ່າຍແຕ່ລະປະເພດ ຕ້ອງໃຫ້ມີຂະໜາດ ທີ່ເໝາະສົມ ຕາມຈຳນວນຜູ້ຊົມໃຊ້, ຕາມເງື່ອນໄຂ ຂອງແຕ່ລະສະຖານທີ່ ແລະ ປະເພດວັດສະດຸທີ່ກໍ່ສ້າງ, ພ້ອມທັງມີລະບົບຄົບຊຸດ ຕາມແຕ່ລະປະເພດ ເຊິ່ງມາດຕະຖານລະອຽດໃຫ້ເບິ່ງຕາມເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.

ໝວດທີ II - ການກໍ່ສ້າງວິດຖ່າຍ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 6: ການຄັດເລືອກເອົາທີ່ຕັ້ງ ຂອງຂຸມຊຶມ ແລະ ອ່າງກັ່ນຕອງອາຈົມ ການຄັດເລືອກທີ່ຕັ້ງທີ່ມີຂຸມຊຶມ ແລະ ອ່າງເກັບອາຈົມ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ວິດຖ່າຍສາທາລະນະ ຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ໃນດິນສ່ວນລວມ
- ວິດຖ່າຍຂອງສ່ວນຕົວ ຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ໃນດິນຂອງເຈົ້າຂອງວິດຖ່າຍນັ້ນເອງ.
- ຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ໃນບ່ອນທີ່ນ້ຳບໍ່ສາມາດຖ້ວມໄດ້, ສຳລັບຂຸມຊຶມ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສຶກສາສະພາບຂອງດິນ ໃຫ້ເໝາະສົມຕື່ມອີກ (ດິນຊາຍແກມຕົມ ທີ່ມີອັດຕາໄຫຼທີ່ເໝາະສົມ)
- ຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ໄກຈາກນ້ຳສ້າງ, ນ້ຳບາດານ, ນ້ຳຫ້ວຍຕ່າງໆ ຢ່າງໜ້ອຍ 30 ແມັດ; ສຳລັບຫຼັງຄາເຮືອນ ທີ່ບໍ່ມີໄລຍະພຽງພໍ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ເປັນກໍລະນີສະເພາະ.

ມາດຕາ 6 - ການຄັດເລືອກເອົາທີ່ຕັ້ງຂອງຂຸມຊຶມ ແລະ ອ່າງກັ່ນຕອງອາຈົມ (ຕໍ່)

- ຕ້ອງຕັ້ງຫ່າງຈາກຮາກຖານ ຂອງອາຄານ ຢ່າງໜ້ອຍ 3 ແມັດ; ໃນກໍລະນີວິດມີອ່າງກັ່ນຕອງ ແມ່ນອະນຸຍາດຫ່າງ 1.5 ແມັດກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ຈໍາເປັນ, ໄລຍະຫ່າງອາດຈະເອົາຫຼຸດລົງກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຈະບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ໂຄງສ້າງຂອງອາຄານ.
- ຕ້ອງບໍ່ຕັ້ງຢູ່ກ້ອງທາງ, ລານຈອດລົດ ແລະ ສິ່ງກໍ່ສ້າງທີ່ປົກປິດຖາວອນ.
- ຫ້າມຂຸດວິດຖ່າຍ ຫຼື ຖ່າຍໃສ່ແຫຼ່ງນໍ້າທໍາມະຊາດ.
- ຫ້າມປ່ອຍນໍ້າໂສໂຄກ ແລະ ຕະກອນອາຈົມ ລົງໃສ່ແຫຼ່ງນໍ້າທໍາມະຊາດ ຢູ່ພາຍໃນຕົວເມືອງ.
- ຫ້າມກໍ່ສ້າງລະບົບບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນ ໃສ່ຍອດນໍ້າ (ຫົວນໍ້າ) ຫຼື ເທິງສະຖານີດູດນໍ້າ ເພື່ອຜະລິດນໍ້າປະປາຂອງຕົວເມືອງ.

ໝວດທີ III - ການບໍາບັດແລະການລະບາຍນໍ້າເປື້ອນ

- ມາດຕາ 7: ການບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນກັບທີ່ ທຸກໆຫຼັງຄາເຮືອນ, ສໍານັກງານ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຮ່ອງນໍ້າສາທາລະນະ ຕ້ອງໃຫ້ມີຂຸມວິດຊຶມກັບທີ່ ຫຼື ອ່າງເກັບກັ່ນຕອງ ເພື່ອບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນທົ່ວໄປ ຫຼື ບໍາບັດນໍ້າໂສໂຄກຂອງຕົນເອງ. ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ຂະໜາດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໃຫ້ເບິ່ງຕາມເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.
- ມາດຕາ 8: ການລະບາຍນໍ້າເປື້ອນໃສ່ຮ່ອງລະບາຍນໍ້າ ຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ທີ່ມີລະບົບຮ່ອງລະບາຍນໍ້າສາທາລະນະ, ມີຮ່ອງ ຫຼື ໜອງທໍາມະຊາດ ທີ່ຮອງຮັບນໍ້າເປື້ອນຈາກຕົວເມືອງ, ມີແຕ່ນໍ້າເປື້ອນໃນຕົວເມືອງເທົ່ານັ້ນ ທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ລະບາຍໃສ່ລະບົບດັ່ງກ່າວໄດ້ ແຕ່ກ່ອນຈະລະບາຍ ຕ້ອງເຮັດການບໍາບັດຂັ້ນຕົ້ນດ້ວຍວິທີທີ່ເໝາະສົມເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຄ່າມາດຕະຖານຄຸນນະພາບນໍ້າເປື້ອນ ທີ່ອະນຸຍາດລະບາຍໄດ້, ສ່ວນນໍ້າໂສໂຄກ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດ.

ໝວດທີ III - ການບຳບັດແລະການລະບາຍນ້ຳເປື້ອນ (ຕໍ່)

- **ມາດຕາ 9: ການບຳບັດນ້ຳໂສໂຄກ ແລະ ຕະກອນອາຈົມ** ທຸກໆຫຼັງຄາເຮືອນ, ສຳນັກງານ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ຕິດຕາມ ກວດກາຂຸມຊຶມ ແລະ ອ່າງກັ່ນຕອງຂອງຕົນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ, ຖ້າຂຸມ ຫຼື ອ່າງດັ່ງກ່າວເຕັມ ຕ້ອງໄດ້ດູດເອົານ້ຳໂສໂຄກ ແລະ ຕະກອນອາຈົມ ອອກໄປບຳບັດ ຢູ່ສະຖານທີ່ບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ຂັ້ນສຸດທ້າຍ ຫຼື ສະຖານທີ່ງເມືອງອະນຸມັດ, ຫ້າມເດັດຂາດບໍ່ໃຫ້ນຳໄປປ່ອຍໃສ່ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ ຫຼື ສິ່ງແວດລ້ອມໃນທຳມະຊາດ.
- **ມາດຕາ 10: ການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນຈາກໂຮງຊ່າງ, ໂຮງງານ ແລະ ສະຖານບໍລິການສາທາລະນະສຸກ** ການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນຈາກໂຮງຊ່າງ, ໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ ແລະ ສະຖານທີ່ສາທາລະນະສຸກ ຕ້ອງແຍກບຳບັດຕ່າງຫາກ ໂດຍປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງ ຕາມຂໍ້ກຳນົດຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- **ມາດຕາ 11: ການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນຂັ້ນສຸດທ້າຍ** ກ່ອນຈະປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນຂອງຕົວເມືອງ ລົງສູ່ແຫຼ່ງນ້ຳທຳມະຊາດ ຕ້ອງໃຫ້ມີການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນຂັ້ນສຸດທ້າຍ, ລະດັບຕ່ຳສຸດ ແມ່ນຕ້ອງຜ່ານຂະບວນການບຳບັດແບບທຳມະຊາດ, ສະຖານທີ່ບຳບັດ ອາດເຮັດຢູ່ບ່ອນດຽວ ຫຼື ຫຼາຍບ່ອນ ແຕ່ຕ້ອງໃຫ້ມີທີ່ຕັ້ງ ທີ່ເໝາະສົມ, ມີການອອກແບບ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ໃຫ້ຖືກຫຼັກຕາມວິຊາການ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ IV - ຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານສຸຂາພິບານ

ມາດຕາ 12: ຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາວຽກງານສຸຂາພິບານ ຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາວຽກງານສຸຂາພິບານໃນຕົວເມືອງ ມີສອງຂັ້ນ ຄື: ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ.

ຂັ້ນເມືອງ: ເອີ້ນວ່າ ຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາວຽກງານສຸຂາພິບານ ປະຈຳເມືອງ ຊຶ່ງມີກອງເລຂາ ເປັນຜູ້ຊ່ວຍວຽກ ແລະ ປະກອບດ້ວຍ ພາກສ່ວນລຸ່ມນີ້:

- ຫົວໜ້າ ຫລື ຮອງ ຫ້ອງການ ຍທຂ ເມືອງ — ເປັນຫົວໜ້າ
- ຫົວໜ້າ ຫລື ຮອງ ຫ້ອງການ ສາທາລະນະສຸກເມືອງ — ເປັນຮອງຫົວໜ້າ
- ຫົວໜ້າ ຫລື ຮອງ ຫ້ອງການ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ — ເປັນຄະນະ
- ຫົວໜ້າ ຫລື ຮອງ ຫ້ອງການ ສຶກສາເມືອງ — ເປັນຄະນະ
- ຫົວໜ້າ ຫລື ຮອງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງເມືອງ — ເປັນຄະນະ
- ຄະນະພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ — ເປັນຄະນະ
- ບັນດານາຍບ້ານ — ເປັນຄະນະ
- ເຈົ້າເມືອງ ເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານສຸຂາພິບານ ປະຈຳເມືອງ ແລະ ກອງເລຂາ.

ມາດຕາ 12 - ຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານສຸຂາພິບານ (ຕໍ່)

- **ຂັ້ນບ້ານ:** ເອີ້ນວ່າ ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານນໍ້າ ແລະ ສຸຂາພິບານ ປະຈໍາບ້ານ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ພາກສ່ວນ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
- ຮອງນາຍບ້ານ ເປັນຫົວໜ້າ
- ຄະນະແນວໂຮມບ້ານ ເປັນຮອງຫົວໜ້າ
- ຄະນະຊາວໜຸ່ມບ້ານ ເປັນຄະນະ
- ຄະນະສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານ ເປັນຄະນະ
- ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງບ້ານ ເປັນຄະນະ
- ອາສາສະໝັກບ້ານ ເປັນຄະນະ
- ຕົວແທນນັກທຸລະກິດ ໃນບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຄະນະ
- ຫົວໜ້າຫ້ອງວ່າການເມືອງ ເປັນຜູ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານ ແລະ ສຸຂາພິບານປະຈໍາບ້ານ.

ໝວດທີ V - ພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່ ແລະ ພັນທະຂອງທຸກ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານສຸຂາພິບານ

ມາດຕາ 13: ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບວຽກງານ ສຸຂາພິບານ ປະຈໍາເມືອງ

- ຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່ ລະບຽບກົດໝາຍ, ຫຼັກວິຊາການ ແລະ ແຜນການ ກ່ຽວ ກັບວຽກງານສຸຂາພິບານ ຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນຕົວ ເມືອງ ໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ຢ່າງເລິກເຊິ່ງ.
- ປູກລະດົມ ແລະ ຕິດຕາມຊຸກຍູ້ ທຸກພາກສ່ວນໃນຕົວເມືອງ ໃນການ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ພັນທະຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານສຸຂາພິບານ.
- ປະສານສົມທົບ ກັບອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ເພື່ອວາງແຜນການ ແລະ ຈັດຕັ້ງການເຄື່ອນໄຫວ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດ ກາ ວຽກງານສຸຂາພິບານ ໃນຕົວເມືອງ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.
- ຄົ້ນຄວ້າຂຶ້ນແຜນການ ແລະ ນໍາສະເໜີ ທ່ານເຈົ້າເມືອງ ເພື່ອຮັບຮອງ ເອົາ ແລະ ຂົນຂວາຍທຶນຮອນ ມາກໍ່ສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ບົວລະບັດ ຮັກສາ ລະບົບຮ່ອງລະບາຍນໍ້າສາທາລະນະ, ແຫຼ່ງນໍ້າທໍາມະຊາດ ແລະ ສະຖານທີ່ບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນຂອງຕົວເມືອງ ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 13 - ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຄະນະ ຮັບຜິດຊອບວຽກງານສຸຂາພິບານ ປະຈຳເມືອງ (ຕໍ່)

- ຊີ້ນຳ ແລະ ກວດກາ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປະຕິບັດ ຫນ້າທີ່ ຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບນ້ຳ ແລະ ສຸຂາພິບານ ຢູ່ໃນ ແຕ່ລະບ້ານ ທີ່ຂື້ນກັບເມືອງຂອງຕົນ.
- ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ຈັດອັນດັບບ້ານ, ສຳນັກງານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດວຽກ ງານສຸຂາພິບານ ແລະ ລາຍງານ ສະພາບການ ໃຫ້ ເຈົ້າເມືອງ ຮັບຊາບ.
- ຄົ້ນຄ້ວານຳສະໜີ ອົງການປົກຄອງເມືອງ ຈັດຕັ້ງ ການຍ້ອງ ຍໍ ຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີຜົນງານ ດີເດັ່ນ ແລະ ປະຕິບັດ ມາດຕະການ ຕໍ່ ຜູ້ລະເມີດ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ໝວດທີ V - ພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່ ແລະ ພັນທະຂອງ ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານສຸຂາພິບານ (ຕໍ່)

- ມາດຕາ 14: ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກອງເລຂາ ກອງເລຂາ ມີ ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ ເປັນໃຈກາງ ໃນການປະສານງານ ທຸກວຽກ ງານ ຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ກວດກາວຽກງານສຸຂາພິບານ ປະຈຳເມືອງ ພ້ອມທັງລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວ ປະຈຳເດືອນ, ສາມເດືອນ ແລະ ປະຈຳປີ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າເມືອງຮັບຊາບ.
- ຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່ ລະບຽບກົດໝາຍ, ຫຼັກວິຊາການ ແລະ ແຜນການ ກ່ຽວ ກັບວຽກງານສຸຂາພິບານ ໃຫ້ທຸກຄອບຄົວ ແລະ ທຸກຄົນ ພາຍໃນບ້ານ ຂອງຕົນ ໄດ້ຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈ ຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ແລະ ນຳໄປ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ.
- ປຸກລະດົມ, ຕິດຕາມຊຸກຍູ້ ແລະ ກວດກາ ທຸກຄອບຄົວ ແລະ ທຸກຄົນ ພາຍໃນບ້ານຂອງຕົນ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ພັນທະຂອງຕົນ ກ່ຽວ ກັບວຽກງານສຸຂາພິບານ.
- ວາງແຜນ ນຳພາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການ ກໍ່ສ້າງວິດຖ່າຍ, ລະບົບລະບາຍນ້ຳເປື້ອນ ຂອງທຸກພາກສ່ວນ ພາຍໃນ ບ້ານ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງຂັ້ນບ້ານ.

ມາດຕາ 15: ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຄະນະຮັບຜິດຊອບນ້ຳ ແລະ ສຸຂາພິບານ

- ສະຫຼຸບລາຍງານ ສະພາບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານສຸຂາພິບານ ປະຈຳເດືອນ, 3 ເດືອນ, 6 ເດືອນ ແລະ ປະຈຳປີ ສົ່ງໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບວຽກງານສຸຂາພິບານໃນຕົວເມືອງ ແລະ ນາຍບ້ານ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.
- ທຸກໆ 3 ເດືອນ ຕ້ອງລົງກວດກາວຽກງານສຸຂາພິບານ ຢູ່ທຸກຫຼັງຄາເຮືອນ, ສຳນັກງານ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ພາຍໃນຂອບເຂດບ້ານຂອງຕົນເອງ ຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ອາໄສໃນຂອບເຂດຂອງຕົນໄດ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ພັນທະຂອງຕົນ ຕາມຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້.
- ໃນການກວດກາ ແຕ່ລະຄັ້ງ ຕ້ອງມີການຕີລາຄາ ແລະ ຈັດປະເພດຄອບຄົວ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດວຽກງານສຸຂາພິບານ ແລ້ວແຈ້ງຜົນຈັດປະເພດ ແລະ ແນະນຳ ວິທີປັບປຸງແກ້ໄຂບັນຫາໃຫ້ຄອບຄົວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮັບຊາບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
- ພາຍຫຼັງການກວດກາ 1 ອາທິດ ຕ້ອງສະຫຼຸບລາຍງານ ສະພາບການກ່ຽວກັບສຸຂາພິບານພາຍໃນບ້ານ ໃຫ້ນາຍບ້ານ ແລະ ຄະນະຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານສຸຂາພິບານໃນຕົວເມືອງ ຮັບຊາບ.
- ສະເໜີໃຫ້ຂັ້ນເມືອງ ຍ້ອງຍໍຜູ້ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ, ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ປັບໄໝຜູ້ທີ່ລະເມີດ ລວມທັງ ແນະນຳໃຫ້ມີການປັບປຸງແກ້ໄຂບັນຫາ ທີ່ເກີດຂື້ນ ໃຫ້ທັນການ.

ໝວດທີ V - ພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່ ແລະ ພັນທະຂອງທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານສຸຂາພິບານ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 16: ໜ້າທີ່ ແລະ ພັນທະ ຂອງພາກສ່ວນອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານສຸຂາພິບານ ທຸກໆຄົວເຮືອນ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ, ສຳນັກງານອົງການຕ່າງໆ ມີໜ້າທີ່ບຳບັດ ແລະ ປ່ອຍຖິ້ມນ້ຳເປື້ອນ ທີ່ມີຢູ່ໃນຂອບເຂດ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ ຢ່າງປອດໄພ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ. ສະນັ້ນ, ທຸກຄອບຄົວ, ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຕ່າງໆ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ລວມທັງປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ທີ່ຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

- ກໍ່ສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງ ວິດຖ່າຍ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ຂຸມຊຶມ ຫຼື ລະບົບບຳບັດ ນ້ຳເປື້ອນຂອງຕົນເອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານ ກ່ອນທີ່ຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ໃຫ້ຕໍ່ນ້ຳປະປາໄດ້.
- ນຳໃຊ້ ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາ ວິດຖ່າຍ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ຂຸມຊຶມ ຫຼື ລະບົບບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ຂອງຕົນເອງ ໃຫ້ສະອາດຈົບງາມ ແລະ ຖືກຕ້ອງ ຕາມຫຼັກສຸຂາພິບານ.
- ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫານ້ຳເປື້ອນ ທີ່ປ່ອຍອອກຈາກຄອບຄົວ, ສຳນັກງານ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ຍິນດີ ຈ່າຍຄ່າບໍລິການ ຫຼື ຄ່າບໍລິການສຳລັບການດູດຂຸມຊຶມ ຫຼື ອ່າງກັ່ນຕອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິການ.
- ປະກອບສ່ວນໃນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາລະບົບຮ່ອງລະບາຍນ້ຳສາທາລະນະ, ຮ່ອງ ຫຼື ໜອງນ້ຳທຳມະຊາດ ແລະ ສະຖານທີ່ຕົວເມືອງ.

ໝວດທີ VI - ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

- **ມາດຕາ 17: ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ** ບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ເປັນແບບຢ່າງ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ພັນທະ ກ່ຽວກັບວຽກງານສຸຂາພິບານ ຕາມຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ແລະ ນະໂຍບາຍຈາກ ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.
- **ມາດຕາ 18: ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ** ບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຈະຖືກກ່າວເຕືອນ, ສຶກສາອົບຮົມ, ປັບໃໝ ຫຼື ໃຫ້ໃຊ້ແທນ ຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ຕາມກໍລະນີໜັກ ຫຼື ເບົາ. ກໍລະນີເກີດຄວາມເສຍຫາຍ ຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ ຂອງຜູ້ອື່ນ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ ຕ້ອງຖືກລົງໂທດ ຕາມກົດໝາຍ.

ໝວດທີ VIII - ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 19: ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ຫ້ອງວ່າການເມືອງ ເປັນຜູ້ຊີ້ນຳ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 20: ຜົນສັກສິດ

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້ ນັບຕັ້ງແຕ່ມື້ລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳເປື້ອນໃນຕົວເມືອງ

ນຳສະເໜີໂດຍ:

- **ບຸນທົງ ແກ້ວຫານາມ** ຫົວໜ້າພະແນກພັດທະນາຕົວເມືອງ,
- **ພຸດທະສົມ ອິນທະວົງ** ຮອງຫົວໜ້າພະແນກພັດທະນາຕົວເມືອງ
- **ວິຣະຈິດ ດວງຈັນ** ຫົວໜ້າຂະແໜງຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພັດທະນາຊຸມຊົນ, ພະແນກພັດທະນາຕົວເມືອງ
- ກົມເຄຫາ ແລະ ຜັງເມືອງ, ກະຊວງ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

1

ນິຍາມນ້ຳເປື້ອນ

- **ນ້ຳຂີ້ສີກ** ແມ່ນນ້ຳເປື້ອນທີ່ເກີດຈາກກິດຈະກຳການໃຊ້ ນ້ຳຂອງຄົນເຮົາ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການປຸງແຕ່ງອາຫານ, ອາບນ້ຳ, ຊັກເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ໃນທາງວິຊາການເອີ້ນວ່ານ້ຳສີໝົ່ນ
- **ນ້ຳໂສໂຄກ** ແມ່ນນ້ຳເປື້ອນທີ່ເກີດຈາກການຂັບຖ່າຍຂອງຄົນເຮົາ ລວມມີ ປັດສະວະ, ອາຈົມ ແລະ ນ້ຳທີ່ໃຊ້ລ້າງ ໃນທາງວິຊາການ ເອີ້ນວ່າ ນ້ຳສີດຳ
- **ນ້ຳເປື້ອນ** = ນ້ຳຂີ້ສີກ + ນ້ຳໂສໂຄກ

2

ນິຍາມນ້ຳເປື້ອນ (ຕໍ່)

- **ການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ** ແມ່ນຂະບວນການເອົາສານປົນເປື້ອນ ອອກຈາກນ້ຳເປື້ອນ ມີ 3 ຂະບວນການ ຄື: ຂະບວນການທາງກາຍະພາກ, ເຄມີສາດ ແລະ ຊີວະວິທະຍາ ຈຸດປະສົງ ແມ່ນເພື່ອປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ປ້ອງກັນມົນລະພິດ
- **ການກຳຈັດນ້ຳເປື້ອນ** ແມ່ນການເຮັດໃຫ້ນ້ຳເປື້ອນໝົດໄປ ຄືໃນເມື່ອຜ່ານການບຳບັດແລ້ວ ກໍຈະໄດ້ລະບາຍນ້ຳເປື້ອນລົງສູ່ແມ່ນ້ຳ, ຄອງຊົນລະປະທານ, ສ່ວນຂີ້ຕົມແຫລວ ກໍຈະໄດ້ທຳການກຳຈັດຕໍ່ໄປ (ຕາກແຫ້ງເຮັດຝຸ່ນ)
- **ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບນ້ຳເປື້ອນ** ແມ່ນການກຳນົດຄ່າຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອບໍ່ເປັນການທຳລາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ຊຶ່ງການກຳນົດຄ່າ ແມ່ນອີງຕາມ ລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວ ທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງປະເທດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ (ບໍ່ຄວນກຳນົດເຄັ່ງຄັດເກີນໄປ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ສູນເສຍເງິນຫລາຍເພື່ອບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ)

3

ລະບົບນ້ຳເປື້ອນ

- ນ້ຳເປື້ອນຈາກຕົວເມືອງ ປົກກະຕິ ຈະຖືກລຳລຽງຜ່ານທໍ່/ຮ່ອງລະບາຍລວມ/ທໍ່ແຍກ ຫລັງຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງນຳໄປບຳບັດຢູ່ໜອງບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ຫລື ໂຮງງານບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ ຂອງຕົວເມືອງ. ນ້ຳເປື້ອນ ທີ່ຜ່ານການບຳບັດແລ້ວ ຈະໄດ້ລະບາຍລົງສູ່ແມ່ນ້ຳ. ສ່ວນນ້ຳເປື້ອນ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນພື້ນທີ່ ທີ່ບໍ່ມີລະບົບນ້ຳເປື້ອນແບບລວມສູນ ຈະໄດ້ກຳຈັດໂດຍໃຊ້ລະບົບກຳຈັດນ້ຳເປື້ອນກັບທີ່ (ວິດແຫ້ງ, ວິດປຽກ, ຂຸມວິດຊຶມ, ລະບົບ DEWATS)

4

ປະເພດນ້ຳເປື້ອນ

- ທີ່ພັກອາໄສ (ນ້ຳຂີ້ສິກ, ນ້ຳໂສໂຄກ)
- ເຂດການຄ້າ
- ສະຖາບັນ
- ຕົວເມືອງ (ນ້ຳເປື້ອນທີ່ເກີດຈາກທີ່ພັກອາໄສ, ເຂດການຄ້າ, ສະຖາບັນ, ອຸດສາຫະກຳ, ນ້ຳຝົນ, etc.)

5

ຕົວຢ່າງການສຶກສາ

ນ້ຳເປື້ອນທີ່ປ່ອຍອອກຈາກຄົວເຮືອນໄຫລລົງສູ່ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳໂດຍປາສະຈາກການບຳບັດ

6

ແຫລ່ງນ້ຳເປື້ອນ

- <u>**ສິ່ງເສດເຫລືອເກີດຈາກການຂັບຖ່າຍຂອງມະນຸດ**</u> (ອາຈົມ, ປັດສະວະ, ເຈ້ຍອະນາໄມ, ນ້ຳທີ່ໃຊ້ລ້າງ)
- <u>**ຂຸມພັກນ້ຳເປື້ອນ**</u> (Cesspit, cesspool)
- <u>**ຂຸມວິດຊຶມ**</u> (Septic tank effluent)
- <u>**ໂຮງງານບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ**</u> (Discharge)
- <u>**ນ້ຳລ້າງ**</u> (ນ້ຳອາບ, ຊັກເຄື່ອງ, ອະນາໄມພື້ນ, ລ້າງຖ້ວຍຊາມ, etc.)
- <u>**ນ້ຳຝົນ**</u> (ຮາງລິນ, ເດີ່ນບ້ານ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳແຄມທາງ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, etc.)

7

ແຫລ່ງນ້ຳເປື້ອນ (ຕໍ່)

- <u>**ນ້ຳໃຕ້ດິນ**</u> ທີ່ຊຶມເຂົ້າລະບົບທໍ່ລຳລຽງນ້ຳເປື້ອນ
- <u>**ສິ່ງເສດເຫລືອທີ່ເປັນທາດແຫລວຈາກທີ່ພັກອາໄສ**</u> (ເຄື່ອງດື່ມ, ນ້ຳມັນປຸງແຕ່ງອາຫານ, ຢາປາບສັດຕູພືດ, ນ້ຳມັນເຄື່ອງ, ນ້ຳສີ, ນ້ຳຢາອະນາໄມ, etc.)
- <u>**ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳຈາກໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ**</u> (ຕ້ອງເຮັດການບຳບັດຂັ້ນຕົ້ນກ່ອນ ເພື່ອບໍ່ທຳລາຍທໍ່ ແລະ ຂະບວນການບຳບັດ)

8

ສະພາບທົ່ວໄປຂອງລະບົບສຸຂາພິບານໃນປັດຈຸບັນ

9

ສ່ວນປະກອບຂອງນ້ຳເປື້ອນ

- **<u>ນ້ຳ</u>** (ສູງກວ່າ 95%) ຊຶ່ງຖືກຕື່ມໃສ່ໃນເວລາຊັກໂຄກນ້ຳໂສໂຄກ ເພື່ອລຳລຽງລົງສູ່ທໍ່ລະບາຍ
- <u>Pathogen</u> ເຊັ່ນ: bacteria, viruses, prion (ອະນຸພາກໂປຣຕີນຕິດເຊື້ອ), ໄຂ່ຂີ້ກະຕືກ
- **<u>ອະນຸພາກອິນຊີ</u>** ເຊັ່ນ: ອາຈົມ, ເສດອາຫານ, ເຈ້ຍອະນາໄມ, etc.
- **<u>ວັດສະດຸອິນຊີລະລາຍ</u>** ເຊັ່ນ: ຢູເຣຍ, ນ້ຳຕານໃນໝາກໄມ້, ໂປຣຕີນລະລາຍ, ຢາປົວພະຍາດ...
- **<u>ອະນຸພາກອະນົນຊີ</u>** ເຊັ່ນ: ດິນຊາຍ, ຫີນແຮ່, ອະນຸພາກຂອງໂລຫະຕ່າງໆ, ກະເບື້ອງ ...
- **<u>ວັດສະດຸອະນົນຊີລະລາຍ</u>** ເຊັ່ນ: ແອມໂມເນຍ, ໄຊຢາໄນ, ໄຮໂດຣເຈນຊັນໄຟ, ໄທໂອໄຊຢາໄນ, ໄທໂອຊັນເຟດ ...

10

ສ່ວນປະກອບຂອງນ້ຳເປື້ອນ (ຕໍ່)

- **ສັດຕ່າງໆ** ເຊັ່ນ: ໂປຣໂຕຊົວ, ແມງໄມ້, ສັດຂາປ້ອງ (arthropod), ປານ້ອຍ ...
- **ທາດແຂງຂະໜາດໃຫຍ່** ເຊັ່ນ: ຜ້າອະນາໄມ, ຜ້າອ້ອມ, ຖົງຢາງອະນາໄມ, ເຂັມສັກຢາ, ເຄື່ອງຫລິ້ນເດັກນ້ອຍ, ຊາກສັດຕາຍ ຫລື ພືດຕ່າງໆ
- **ອາຍແກັດຕ່າງໆ** ເຊັ່ນ: ໄຮໂດຣເຈນ ຊັນໄຟ, ຄາບອນໄດອັອກໄຊ, ມີເທນ ...
- Emulsion ເຊັ່ນ: ນ້ຳສີ, ກາວ, ມາຍອນແນ, ສີຜົມ ...
- Toxin ເຊັ່ນ: ຢາປາບສັດຕູພືດ, ຢາເບື່ອ, ຢາຂ້າຫຍ້າ ...
- **ຢາປົວພະຍາດຕ່າງໆ ແລະ ຮໍໂມນ**

11

ຕົວຢ່າງປະລິມານການຜະລິດນ້ຳເປື້ອນ

ລຳດັບ	ການໃຊ້ນ້ຳສະອາດ	ອັດຕາການໃຊ້ນ້ຳ (ລິດ/ຄົນ/ວັນ)
1	ດື່ມ ແລະ ປຸງແຕ່ງອາຫານ	5
2*	ລ້າງຖ້ວຍຊາມ ແລະ ອະນາໄມ	14
3*	ຊັກເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ	14
4*	ອະນາໄມສ່ວນຕົວ ແລະ ອາບນ້ຳ	45
5	ລ້າງວິດຖ່າຍ	50
6*	ທົດສອບ ແລະ ພັກຜ່ອນ	5
7	ສູນເສຍໃນການແຈກຢາຍ	23
	ລວມທັງໝົດ	156
ປະລິມານນ້ຳເປື້ອນທັງໝົດ = 14+14+45+2 = 75 ລິດ/ຄົນ/ວັນ		

12

ຕົວຊີ້ວັດຄຸນນະພາບນ້ຳເປື້ອນ

- ຄຸນລັກສະນະດ້ານກາຍະພາກ (ອຸນຫະພູມ, ສີ, ກິ່ນ, ທາດແຂງຕ່າງໆ, ຄວາມໜາແໜ້ນ, ຄວາມໜຽວ, ການນຳໄຟຟ້າ, ກຳມັນຕະພາບລັງສີ ...)
- ຄຸນລັກສະນະດ້ານເຄມີສາດ (pH, Oxidation-reduction potential, ຄວາມເປັນດ່າງ, ຄວາມເປັນກົດ, ຄວາມກະດ້າງ, ອອກຊີເຈນລະລາຍ, BOD, COD, permanganate value, ຄາບອນອິນຊີທັງໝົດ (TOC), ໄນໂຕຣເຈນ, ຄລໍໄຣ, ຊັນເຟດ, ຟອດສະເຟດ, etc.
- ຄຸນລັກສະນະດ້ານຊີວະວິທະຍາ (Algae, bacteria, helminthes, protozoa, viruses, etc.

13

ຜົນກະທົບຈາກນ້ຳເປື້ອນຕໍ່ກັບສຸຂະພາບ

- ບົດລາຍງານຂອງອົງການອະນາໄມໂລກ ແລະ ຍູນິເຊັບ ປີ 2010 ລາຍງານວ່າ: **ປະຊາຊົນລາວ 2.9 ລ້ານຄົນ** ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນເຂົ້າເຖິງສຸຂາພິບານທີ່ປອດໄພ. **ການຂາດແຄນວິດຖ່າຍ, ສຸຂາພິບານທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ລະບົບບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ** ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນປະສົບກັບບັນຫາການປົນເປື້ອນ ຂອງເຊື້ອພະຍາດ ຈາກອາຈົມ, ເຊື້ອພະຍາດຈາກແຫລ່ງນ້ຳເປື້ອນ ກັບແຫລ່ງນ້ຳ ເພື່ອໃຊ້ ແລະ ດື່ມ ເຮັດໃຫ້ເກີດເປັນ ພະຍາດຖອກທ້ອງ, ໂລກອະຫິວາ, ໂລກຜິວໜັງ, ໄຂ້ໝາກເຫລືອງ, ໂລກທ້ອງບິດ, ເຊື້ອແມ່ທ້ອງ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ.

14

ຜົນກະທົບຈາກນໍ້າເປື້ອນຕໍ່ກັບສຸຂະພາບ

- ອົງການອະນາໄມໂລກລາຍງານວ່າ **ເຊື້ອພະຍາດຖອກທ້ອງ,ໂລກອະຫິວາ ເປັນເຊື້ອພະຍາດທີ່ນອນຢູ່ໃນອັນດັບສອງຂອງໂລກ** ເຊິ່ງມັນໄດ້ທໍາລາຍສຸຂະພາບ ແລະ ເສດຖະກິດໃຫ້ສູນເສຍເຖິງ72.8 **ລ້ານໂດລາ ໃນແຕ່ລະປີ.**
- <u>**ການປັບປຸງລະບົບສຸຂະພິບານ (ວິດຖ່າຍ, ນໍ້າສະອາດ) ສຸຂາອະນາໄມ ແລະ ການບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນ**</u> **ແມ່ນເປັນດ່ານທໍາອິດໃນ** ການຕ້ານເຊື້ອພະຍາດທີ່ເກີດຈາກນໍ້າເປື້ອນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: <u>ພະຍາດຖອກທ້ອງ,ອະຫິວາ, ທ້ອງບິດ, ໄຂ້ຫມາກເຫລືອງ,ໂລກຜີວຫນັງເຊື້ອແມ່ທ້ອງ</u> ເຊິ່ງມັນໄດ້ກະທົບໃສ່ພື້ນຖານເສດຖະກິດແຕ່ລະປີເຖິງ **193 ລ້ານໂດລາ** (ອົງການນໍ້າໂລກ, ທະນາຄານໂລກ).

15

ການບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນ

- ລະບົບບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນ ມີລະບົບກັບທີ່ (ວິດແຫ້ງ, ວິດປຽກ, ຂຸມວິດຊືມ), ລະບົບບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນແບບບໍ່ລວມສູນ ຫລື DEWATS (ເປັນລະບົບຢູ່ລະຫວ່າງກາງຂອງລະບົບກັບທີ່ ແລະ ລະບົບລວມສູນ), ລະບົບບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນແບບລວມສູນ (Centralized waste water system)
  - ➢ ລະບົບບໍາບັດນໍ້າເປື້ອນແບບລວມສູນ ປະກອບມີ ລະບົບປະເພນີນິຍົມ (conventional sewerage) ຊຶ່ງຮັບໄດ້ທັງນໍ້າຂີ້ສີກ ແລະ ນໍ້າໂສໂຄກ, ລະບົບນໍ້າເປື້ອນທໍ່ນ້ອຍ (small-bore sewers) ຊຶ່ງນໍາເອົານໍ້າເປື້ອນທີ່ຜ່ານການບໍາບັດແລ້ວໄປບໍາບັດຕໍ່ໃນຂັ້ນທີສອງ.

16

ໄລຍະຫ່າງທີ່ຕ້ອງການ ສໍາລັບຂຸມວິດຊຶມ ແລະ ທໍ່ຊຶມ

ໄລຍະຫ່າງ ແຕ່ ...	ຂຸມວິດຊຶມ (ແມັດ)	ທໍ່ຊຶມ (ແມັດ)
ອາຄານ	1.5	3
ຂອບເຂດຂອງຊັບສິນ	1.5	1.5
ນໍ້າສ້າງ	30	30
ຫ້ວຍນໍ້າ	* 7.5	* 30
ດິນຂຸດ ຫລື ດິນຖົມ	* 7.5	* 30
ໜອງນໍ້າ	3	7.5
ທໍ່ນໍ້າປະປາ	3	3
ທາງຍ່າງ	1.5	1.5
ຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່	3	3

* ໄລຍະຫ່າງເຫລົ່ານີ້ ຄວນເພີ່ມຂຶ້ນເປັນສອງເທົ່າຕົວ ໃນເມື່ອການຕິດຕັ້ງ ທາງຍູ່ບົນ ສັນປັນນໍ້າຂອງການສະໜອງນໍ້າ

17

ຂຸມວິດຊຶມມາດຕະຖານ

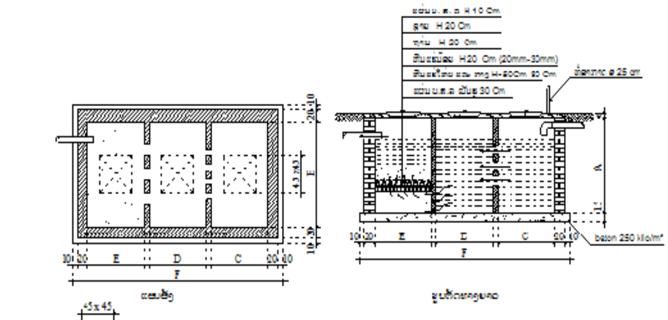

[illegible]	[illegible] (m³)		[illegible]	A	B	C	D	E	F	e (Cm)	IB	IF
4	0.70	0.60	0.60	1.00	1.00	0.70	0.60	0.60	2.50	6	ø6@15	ø6@15
8	1.20	0.96	0.96	1.00	1.20	1.00	0.80	0.80	3.20	8	ø6@13	ø6@15
12	2.34	1.30	1.35	1.20	1.50	1.30	1.00	0.90	3.30	8	ø6@10	ø6@15
15	3.37	2.81	1.50	1.30	1.50	1.60	1.20	1.00	4.30	8	ø6@10	ø6@13
20	5.40	4.05	2.15	1.30	1.80	2.00	1.50	1.20	5.30	8	ø6@12	ø6@12
20 30	10.00	8.00	3.00	2.00	2.00	2.50	2.00	1.50	6.50	8	ø6@10	ø8@12
>50	12.00	10.00	4.00	2.00	2.00	3.00	2.50	2.00	8.10	8	ø6@10	ø8@12

18

ບົດຮຽນຂອງຕ່າງປະເທດ

- **ລະບົບນໍ້າເປື້ອນພື້ນຖານ** ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ ເພື່ອເກັບນໍ້າເປື້ອນ ຢູ່ Mesopotamia ໂດຍໃຊ້ທໍ່ທາງຕັ້ງ (vertical shaft) ເພື່ອລໍາລຽງສິ່ງຂັບຖ່າຍຂອງມະນຸດໄປສູ່ໜອງພັກນໍ້າເປື້ອນ (Cesspool). ລະບົບທີ່ຄ້າຍຄືກັນນີ້ **ໄດ້ນໍ້າໃຊ້ຢູ່ເກາະກຣີດບູຮານ ແລະ ຮ່ອມພູ Indus ຫລື ອິນເດຍໃນປັດຈຸບັນ.**
- **ໃນສະໄໝກາງ ລະບົບນໍ້າເປື້ອນທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍຄົນໂຣມັນ** ໄດ້ຖືກເລີກໃຊ້ ແລະ ສິ່ງເສດເຫລືອຖືກເກັບໄປສູ່ໜອງພັກສິ່ງໂສໂຄກ ຊຶ່ງຫລັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງຕັກອອກຢ່າງເປັນຮອບວຽນໄປ ໂດຍກໍາມະກອນແລ້ວນໍາໄປຂາຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ຢູ່ນອກເມືອງ.

19

ບົດຮຽນຂອງຕ່າງປະເທດ (ຕໍ່)

- **ລະບົບນໍ້າເປື້ອນທັນສະໄໝ** ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໃນກາງສະຕະວັດທີ 19 ເພື່ອຕອບຮັບສະພາບອະນາໄມທີ່ນັບມື້ນັບຮ້າຍແຮງຂຶ້ນ ຊຶ່ງມີຜົນມາຈາກການທັນເປັນອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການກາຍເປັນຕົວເມືອງທັນສະໄໝ. ເນື່ອງຈາກການສະໜອງນໍ້າປະປາທີ່ແປດເປື້ອນ, **ການລະບາດຂອງພະຍາດອະຫິວາ ໃນປີ 1832, 1849 ແລະ 1855 ຢູ່ລອນດອນ ເຮັດໃຫ້ມີຜູ້ເສຍຊີວິດຫລາຍໝື່ນຄົນ.** ອັນນີ້ ໂດຍສົມທົບກັບຄວາມເນົ່າເໝັນຂອງແມ່ນໍ້າ Thames ບົດລາຍງານຂອງກໍາມາທິການນໍ້າເປື້ອນ ໄດ້ນໍາໄປສູ່ **ການກໍ່ສ້າງລະບົບນໍ້າເປື້ອນໃຕ້ດິນຂຶ້ນເປັນເທື່ອທໍາອິດ ເພື່ອລໍາລຽງເອົາສິ່ງໂສໂຄກອອກຈາກຕົວເມືອງ.**

20

ຂະບວນການບຳບັດ

- **ບຳບັດກ່ອນ** (ເອົາຫີນແຮ່, ໄຂມັນອອກ; ດຸ່ນດ່ຽງການໄຫລ)
- **ບຳບັດຂັ້ນໜຶ່ງ**
- **ບຳບັດຂັ້ນສອງ** (Activated sludge, Aerobic granular sludge, Surface-aerated basin, Filter beds or oxidizing beds, Constructed wetlands, Soil bio-technology, Biological aerated filters, Rotaring biological contactors, Membrane bio-reactor, Secondary sedimentation)

21

ຂະບວນການບຳບັດ (ຕໍ່)

- **ບຳບັດຂັ້ນສາມ** (ກັ່ນຕອງ, ໜອງບຳບັດ, ເອົາສານອາຫານອອກ (ໄນໂຕຣເຈນ, ຟົດສະຟໍຣັດ)
- **ຂ້າເຊື້ອ** (ໃຊ້ສານ chlorine)
- **ຄວບຄຸມກິ່ນ**
- **ບຳບັດ ແລະ ກຳຈັດຂີ້ຕົມແຫລວ** (ການລະລາຍທີ່ບໍ່ໃຊ້ອາກາດ, ການລະລາຍທີ່ໃຊ້ອາກາດ, ການບົ່ມ, ການຈູດ)
- **ກຳຈັດສຸດທ້າຍ**

22

ທາງເລືອກ ສຳລັບການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ

- ຂຶ້ນກັບລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ມີ
- ພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ຊຸກຍູ້ການນຳໃຊ້ລະບົບບຳບັດກັບທີ່ (ວິດປຽກ, ຂຸມວິດຊຶມມາດຕະຖານ); **ລະບົບບຳບັດແບບບໍ່ລວມສູນ (DEWATS) ສຳລັບຊຸມຊົນ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ບາງໂຮງງານ;** ລະບົບບຳບັດແບບລວມສູນ ຢູ່ຕົວເມືອງທີ່ມີເງື່ອນໄຂ
- ລະບົບDEWATS ເປັນທາງເລືອກທີ່ດີ ສຳລັບຂົງເຂດທີ່ມີລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດຕ່ຳ, ທີ່ດິນຈຳກັດ. ລະບົບນີ້ນອນຢູ່ລະຫວ່າງກາງຂອງລະບົບບຳບັດກັບທີ່ ແລະ ລະບົບບຳບັດແບບລວມສູນ, ສາມາດປະຢັດງົບປະມານ, ພະລັງງານ (ໄຟຟ້າ) ແລະ ຍັງສ້າງພະລັງງານທົດແທນໄດ້ອີກ(ແກັສຊີວະພາບໄວ້ຫຸງຕົ້ມ) ເປັນລະບົບທີ່ນຳໃຊ້ຫລາຍຢູ່ບັນດາປະເທດແຖບເອີຣົບ, ອາຟຣິກາ ແລະ ອາຊີ.

23

ປະສິດທິຜົນຂອງວິທີການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບຕ່າງໆ

ປະເພດຂອງການບຳບັດ	ເປີເຊັນຂອງການບຳບັດໄດ້		
	ທາດແຂງແຂວນລອຍ	BOD5	Coliforms
ຂຸມວິດຊຶມ	ສູງ	40-50	20-30
ໜອງດຸ່ນດ່ຽງ	ສູງຫລາຍ	80-98	75-99.9999
ໜອງເຕີມອາກາດ	ສູງ	90-95	92-97
ຮ່ອງເຕີມອາກາດ	ສູງຫລາຍ	95-98	98-99.99
ກະຕຸ້ນຂີ້ຕົມ	ສູງ	85-93	90-95
ຕົວຕອງນ້ຳຍ້ອຍ	ສູງ	80-90	90-92
ຈານປິ່ນ	ສູງ	85-95	90-97
DEWATS	ສູງ	>90	40-60

24

DEWATS ນອນຢູ່ລະຫວ່າງກາງ

DEWATS ນອນຢູ່ລະຫວ່າງກາງລະບົບສຸຂາພິບານກັບທີ່ ແລະ ລະບົບນ້ຳເປື້ອນແບບລວມສູນ

- ✓ ລະບົບລວມສູນໃຊ້ເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 10-30 ປີ, DEWATS ສາມາດທົດແທນໄລຍະເວລາດັ່ງກ່າວ.
- ✓ DEWATS ສາມາດປະກອບເຂົ້າກັບລະບົບລວມສູນ ສະນັ້ນວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາທາງດ້ານສຸຂາພິບານທີ່ດີທີ່ສຸດ ແມ່ນເຮັດຕາມເທື່ອລະຂັ້ນຕອນ.
- ✓ DEWATS ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນມົນລະພິດໃນນ້ຳເປື້ອນ ກ່ອນປ່ອຍສູ່ລະບົບລວມສູນ
- ✓ ລະບົບລວມສູນອາດກວມເອົາພື້ນທີ່ຕົວເມືອງບໍ່ໄດ້ທັງໝົດ100%, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ DEWATS.

25

ນ້ຳເປື້ອນທີ່ຜ່ານການບຳບັດແບບ DEWATS ທີ່ເຂື່ອນໄຟຟ້າເທີນຫີນບູນ

ໂຄງສ້າງການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບຊຸມຊົນ DEWATS

26

ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານວິຊາການ ແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນສຳລັບການດຳເນີນງານລະບົບບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບ DEWATS

- ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນຮັບຮູ້ແລະເຂົ້າໃຈແຈ້ງກ່ຽວກັບຄຸນລັກສະນະຂອງນ້ຳເປື້ອນ ແລະ ຂະບວນການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ, ທາງກົມເຄຫາ ແລະ ຜັງເມືອງ ດ້ວຍການຮ່ວມມືຂອງອົງການບໍດາ ປະເທດເຢຍລະມັນ ຈຶ່ງໄດ້ຈັດການຝຶກອົບຮົມແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ແລະປະສົບການກ່ຽວກັບການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບ DEWATS ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານການນຳ ແລະ ວິຊາການໃນການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນທົ່ວປະເທດ ເຊິ່ງເປົ້າຫມາຍຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແມ່ນຈະໄດ້ນຳສະເຫນີໃນຕໍ່ໄປນີ້:

27

ຄວາມຫມາຍສຳຄັນຂອງການຝຶກອົບຮົມການດຳເນີນງານດ້ານການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບ DEWATS

- ອີງຕາມແຜນການພັດທະນາເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດທາງດ້ານວິຊາການໃຫ້ແກ່ແຕ່ລະຂະແໜງການທ້ອງຖິ່ນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
- ອີງຕາມແຜນວຽກການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ ກົມເຄຫາ ແລະ ຜັງເມືອງ ກັບອົງການເພື່ອການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ພັດທະນາສາກົນເບຣເມັນ (BORDA) ໃນການສະໜັບສະໜູນສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບການພັດທະນາລະບົບບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບບໍ່ລວມສູນ (DEWATS)ໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຕັ້ງແຕ່ວັນທີ 01/02/2013 ຈົນຮອດວັນທີ 31/01/2015.
- ອີງຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນໃຫ້ຖືກວິທີ, ເຫມາະສົມ, ປະຢັດ ແລະ ຍືນຍົງ ໃນທົ່ວປະເທດ.

28

ເນື້ອໃນແລະຈຸດປະສົງຂອງການຝຶກອົບຮົມການດຳເນີນງານດ້ານການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບ DEWATS

ເນື້ອໃນ:

- ເພື່ອຖ່າຍທອດ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ປະສົບການທາງດ້ານເຕັກນິກການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນໃຫ້ແກ່ພະນັກງານໃນຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທົ່ວປະເທດ.

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອໃຫ້ຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປກ່ຽວກັບເຕັກນິກ ແລະ ປະສົບການໃນການຄຸ້ມຄອງນ້ຳເປື້ອນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ
- ລົງເລິກການແນະນຳບົດຮຽນທາງດ້ານເຕັກນິກກ່ຽວກັບການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບບໍ່ລວມສູນ (DEWATS), ແບບລວມສູນ ແລະ ແບບກັບທີ່ ໂດຍການສົມທຽບເຕັກນິກເພື່ອການໝູນໃຊ້ເຂົ້າໃສ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນໃນຂົງເຂດທີ່ຮັບຜິດຊອບໃຫ້ໄປຕາມແລວທາງກັບທິດທາງນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານວາງອອກ.
- ຮຽນຮູ້ເຖິງວິທີການຂັ້ນຕອນ ການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບ DEWATS ຢ່າງລະອຽດ ຊຶ່ງຈະເປັນທາງເລືອກອັນໜຶ່ງໃນການຄຸ້ມຄອງການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນໃນ ສປປ ລາວ.

29

ກຳນົດເວລາຂອງການຝຶກອົບຮົມການດຳເນີນງານດ້ານການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບ DEWATS

ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ

- ວັນທີ 05/05/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ຄຳມ່ວນ

- ວັນທີ 06/05/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ

- ວັນທີ 07/05/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ຈຳປາສັກ

- ວັນທີ 08/05/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

30

ກຳນົດເວລາຂອງການຝຶກອົບຮົມການດຳເນີນງານດ້ານການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບ DEWATS

ແຂວງ ອຸດົມໄຊ

- ວັນທີ 02/06/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ຫລວງນ້ຳທາ

- ວັນທີ 04/06/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ບໍ່ແກ້ວ

- ວັນທີ 06/06/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

31

ກຳນົດເວລາຂອງການຝຶກອົບຮົມການດຳເນີນງານດ້ານການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນແບບ DEWATS

ແຂວງ ຊຽງຂວາງ

- ວັນທີ 07/07/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ຫົວພັນ

- ວັນທີ 09/07/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

32

ກໍານົດເວລາຂອງການຝຶກອົບຮົມການດໍາເນີນງານດ້ານການບໍາບັດ ນໍ້າເປື້ອນແບບ DEWATS

ແຂວງ ສາລະວັນ

- ວັນທີ 04/08/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ເຊກອງ

- ວັນທີ 06/08/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ອັດຕະປື

- ວັນທີ 08/08/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

33

ກໍານົດເວລາຂອງການຝຶກອົບຮົມການດໍາເນີນງານດ້ານການບໍາບັດ ນໍ້າເປື້ອນແບບ DEWATS

ແຂວງ ວຽງຈັນ

- ວັນທີ 08/09/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ຫລວງພຣະບາງ

- ວັນທີ 10/09/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ແຂວງ ໄຊຍະບຸຣີ

- ວັນທີ 12/09/2014 ເວລາ 8:00 – 12:00 ໂມງ, ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມ ພະແນກ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

34

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກກິດຈະກຳການຝຶກອົບຮົມວິຊາການກ່ຽວກັບການບຳບັດ
ນ້ຳເປື້ອນແບບ DEWATS ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ
ໃນທົ່ວປະເທດ

DEWATS ນອນຢູ່ລະຫວ່າງກາງ

BORDA

35

ຂອບໃຈ !

36

ຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ນຳສະເໜີໂດຍ:
ພະແນກພັດທະນາຕົວເມືອງ, ກົມເຄຫາ ແລະ ຜັງເມືອງ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ສັງລວມຫຍໍ້ກ່ຽວກັບຂໍ້ຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

- ມີ 9 ໝວດ 32 ມາດຕາ
- ໝວດທີ 1 - ຂໍ້ກຳນົດທົ່ວໄປ ມີ 5 ມາດຕາ
- ໝວດທີ 2 - ການຄັດເລືອກທີ່ຕັ້ງຂອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ມີ 3 ມາດຕາ
- ໝວດທີ 3 - ການອອກແບບ ກໍ່ສ້າງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ມີ 2 ມາດຕາ
- ໝວດທີ 4 - ການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ມີ 3 ມາດຕາ
- ໝວດທີ 5 - ຫລັກການໃນການດຳເນີນງານ ຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ມີ 8 ມາດຕາ
- ໝວດທີ 6 - ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ມີ 4 ມາດຕາ
- ໝວດທີ 7 - ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອອຸດສາຫະກຳຂອງເອກະຊົນ ມີ 2 ມາດຕາ
- ໝວດທີ 8 - ການກວດກາ ມີ 3 ມາດຕາ
- ໝວດທີ 9 - ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ ມີ 2 ມາດຕາ

ໝວດທີ 1 - ຂໍ້ກຳນົດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1: ຈຸດປະສົງ

ຈຸດປະສົງໃນການອອກຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ ຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງ, ເທດສະບານ ແລະກຸ່ມບ້ານໃຫຍ່ຕ່າງໆ ໃນທົ່ວປະເທດ ມີການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງການກໍ່ສ້າງ, ການດຳເນີນງານ ແລະ ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໄດ້ ຢ່າງພຽງພໍ, ພ້ອມທັງຮັບປະກັນການປົກປ້ອງສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 2: ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ວາງລະບຽບຫຼັກການອັນຈຳເປັນຈຳນວນໜຶ່ງ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການວາງແຜນກໍ່ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທົ່ວໄປ ຢູ່ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ຕົ້ນຕໍ ແມ່ນວາງເງື່ອນໄຂ ແລະ ມາດຕະຖານ ສຳລັບການຄັດເລືອກເອົາທີ່ຕັ້ງ, ການອອກແບບການກໍ່ສ້າງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກສຸຂະອະນາໄມ, ການສ້າງແຜນການ ແລະ ວິທີການດຳເນີນງານ ແລະ ການປິດສະ ໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ດັ່ງກ່າວ.

ໝວດທີ 1 - ຂໍ້ກຳນົດທົ່ວໄປ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 3: ນິຍາມຄຳສັບ

- ອົງການຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ແມ່ນອົງການລັດ ທີ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍໃຫ້ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຊີ້ນຳໃນການເກັບມ້ຽນ ແລະ ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ໃນລະບຽບນີ້. ອົງການຄຸ້ມຄອງປະດ້ວຍອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ, ພະແນກ ຍທຂ ແຂວງ, ອົງການພັດທະນາ ແລະ ບໍລິຫານຕົວເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ.
- ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເປີດ ແມ່ນສະຖານທີ່ຖິ້ມ ຫຼື ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອແບບທຳມະຊາດ ຊຶ່ງບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງ ບໍ່ມີຮົ້ວປ້ອງກັນຄົນ ແລະ ສັດ, ທີ່ຈະເຂົ້າໄປໃນສະໜາມ, ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບປະກັນ ທາງດ້ານສຸຂະອະນາໄມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ອາດມີຜົນກະທົບ ທີ່ບໍ່ດີ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ມີການຄວບຄຸມ ແມ່ນສະຖານທີ່ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເປີດ ແຕ່ມີຜູ້ຄຸ້ມຄອງ, ມີຮົ້ວປ້ອງກັນຄົນ, ສັດ ແຕ່ລະໄລຍະອາດຈະມີການກວາດທ້ອນ ແລະ ຝັງຖົມດ້ວຍດິນເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານສຸຂະອະນາໄມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫຼັກສຸຂະອະນາໄມ ແມ່ນສະຖານທີ່ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການວາງແຜນ ແລະ ກໍ່ສ້າງຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານ, ມີການຄຸ້ມຄອງ ມີລະບົບປ້ອງກັນຄົນ, ສັດ ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າໄປໃນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ດ້ວຍວິທີການຝັງຖົມ ດ້ວຍດິນດີ ເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານສຸຂະອະນາໄມຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໝວດທີ 1 - ຂໍ້ກຳນົດທົ່ວໄປ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 4: ການກຳນົດໃຫ້ມີສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ ຢູ່ໃນບັນດາຕົວເມືອງ, ເທດສະບານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານໃຫຍ່ຕ່າງໆ ຕ້ອງຈັດໃຫ້ມີສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ສຳລັບຕົວເມືອງ,ເທດສະບານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຂອງຕົນຢ່າງຄັກແນ່; ສະໜາມດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງມີທີ່ຕັ້ງທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ມີເນື້ອທີ່ໆພຽງພໍເພື່ອຮອງຮັບເອົາປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອຈາກຕົວເມືອງ, ເທດສະບານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຂອງຕົນ. (ຢ່າງໜ້ອຍກໍ່ຕ້ອງໃຫ້ມີສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເປີດກ່ອນ).

ມາດຕາ 5: ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ການວາງແຜນເພື່ອການກໍ່ສ້າງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫຼັກສຸຂະອະນາໄມ ຂອງຕົວເມືອງ ແລະ ເທດສະບານຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການສຶກສາ ແລະ ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ; ພາຍພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນຮັບຮອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແລ້ວ ຈຶ່ງອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນການກໍ່ສ້າງໄດ້.

ໝວດທີ 2 - ການຄັດເລືອກທີ່ຕັ້ງຂອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ມາດຕາ 6: ເງື່ອນໄຂໃນການຄັດເລືອກຂອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ການຄັດເລືອກເອົາທີ່ຕັ້ງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອແຫ່ງໃດໜຶ່ງແມ່ນຕ້ອງໃຫ້ຂອບເຂດ ຮັບປະກັນໄດ້ ຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ໃຫ້ຢູ່ຫ່າງຈາກເຂດຕົວເມືອງ ຢ່າງໜ້ອຍ 7 ກິໂລແມັດ ຖ້າແມ່ນເຂດທົ່ງພຽງ ຫລື ເຂດພູດອຍ ແມ່ນ 5 ກິໂລແມັດ (ໃນກໍລະນີຈຳເປັນທີ່ສຸດ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 3 ກິໂລແມັດ).
- ໃຫ້ຢູ່ຫ່າງຈາກເຂດສະໜາມບິນ ຢ່າງໜ້ອຍ 3 ກິໂລແມັດ;
- ໃຫ້ຢູ່ຫ່າງຈາກສະຖານທີ່ປະຫວັດສາດ ຫຼື ບູຮານວັດຖຸຢ່າງໜ້ອຍ 1 ກິໂລແມັດ;
- ໃຫ້ຢູ່ຫ່າງຈາກບ້ານປະຊາຊົນ, ແມ່ນ້ຳ, ລຳເຊ, ຫ້ວຍຮ່ອງ, ຄອງຊົນລະປະທານ, ດູນທາມ, ໜອງ, ອ່າງເກັບນ້ຳ ແລະ ນ້ຳສ້າງ ທີ່ປະຊາຊົນຍັງນຳໃຊ້ຢູ່ ຢ່າງໜ້ອຍ 300 ແມັດ;
- ບໍ່ໃຫ້ຢູ່ເໜືອສາຍນ້ຳ ແລະ ທິວລົມ (ທຽບໃສ່ບ້ານ ຫຼື ຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງ);
- ບໍ່ໃຫ້ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີນ້ຳຖ້ວມຂັງໃນລະດູຝົນ;
- ບໍ່ໃຫ້ຢູ່ໂນນທີ່ມີການເຊາະເຈື່ອນງ່າຍ ຫຼື ໂນນທີ່ມີຄວາມຊັນຂອງໜ້າດິນຫລາຍກວາ 30 ສວນຮ້ອຍ.

ໝວດທີ 2 - ການຄັດເລືອກທີ່ຕັ້ງຂອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 7: ການປ້ອງກັນນ້ຳໃຕ້ດິນ ດິນທີ່ຢູ່ພື້ນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງເປັນດິນທີ່ນ້ຳຊຶມບໍ່ໄດ້ງ່າຍ ແລະ ຈຸດຕ່ຳສຸດຂອງພື້ນສະໜາມ ຫຼື ຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງໃຫ້ສູງກວ່າ ລະດັບນ້ຳໃຕ້ດິນໃນລະດູຝົນ ຢ່າງໜ້ອຍ 2 ແມັດຂຶ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີຈຳເປັນຈຸດຕ່ຳສຸດຂອງພື້ນຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ອາດຈະຢູ່ສູງກວ່າລະດັບນ້ຳໃຕ້ດິນບໍ່ເຖິງ 2 ແມັດ ກໍໄດ້ແຕ່ການອອກແບບ ແລະ ກໍ່ສ້າງຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 10 ຂໍ້ທີ 8 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 8: ການຮັບຮອງເອົາທີ່ຕັ້ງຂອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

- ທີ່ຕັ້ງຂອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງ ແລະ ເທດສະບານຕ່າງໆ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການຮັບຮອງເອົາ ຢ່າງເປັນທາງການຈາກອົງການປົກຄອງແຂວງ ຫລື ນະຄອນຫຼວງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໂດຍແມ່ນພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳສະເໜີ, ບົນພື້ນຖານ ໄດ້ມີຄວາມເຫັນດີເປັນເອກະພາບຈາກພະແນກສາທາລະນະສຸກ ແລະ ຫ້ອງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ທີ່ຕັ້ງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຂອງກຸ່ມບ້ານໃຫຍ່ ແມ່ນໄດ້ຜ່ານການຮັບຮອງເອົາຈາກອົງການປົກຄອງເມືອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳສະເໜີ, ບົນພື້ນຖານໄດ້ມີຄວາມເຫັນດີເປັນເອກະພາບຈາກຂະແໜງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ.

ໝວດທີ 3 - ການອອກແບບ ກໍ່ສ້າງ ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ມາດຕາ 9: ການອອກແບບກໍ່ສ້າງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

- ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງຖືກອອກແບບໂດຍບໍລິສັດ ສຳຫຼວດ-ອອກແບບທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 10 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສິ່ງມີຊີວິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທົ່ວໄປ.
- ການກໍ່ສ້າງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ສຳລັບຕົວເມືອງ ແລະ ເທດສະບານຕ່າງໆ ຕ້ອງສ້າງໃຫ້ເປັນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫຼັກສຸຂະອະນາໄມ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີງົບປະມານການກໍ່ສ້າງບໍ່ທັນພຽງພໍ ກໍອາດຈະເຮັດເປັນສະ ໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເປີດ ຫຼື ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ທີ່ມີການຄວບຄຸມ ໃນລະດັບໃດໜຶ່ງກ່ອນ ແຕ່ໃຫ້ມີການອອກແບບ ຫຼື ວາງແຜນໄວ້ລ່ວງໜ້າ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດປັບປຸງ ຫຼື ຍົກລະດັບໃຫ້ກາຍເປັນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫຼັກສຸຂະອະນາໄມ ໄດ້ໃນອະນາຄົດ.

ໝວດທີ 3 - ການອອກແບບ ກໍ່ສ້າງ ສະໜາມ ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 10: ມາດຕະຖານໃນການອອກແບບສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫລັກສຸຂາອະນາໄມ ໃນການອອກແບບສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫຼັກສຸຂາອະນາໄມ, ຢ່າງໜ້ອຍຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານທົ່ວໄປ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງໃຫ້ມີຂະໜາດທີ່ເໝາະສົມ ສາມາດຮັບຮອງເອົາປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອ ໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ ແລະສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 10 ປີ ຂຶ້ນໄປ.
- ຂຸມຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງໃຫ້ຢູ່ຫ່າງຈາກເຂດສະຫງວນຂອງທາງຫຼວງຢ່າງໜ້ອຍ 200 ແມັດ (ໃນກໍລະນີຈຳເປັນທີ່ສຸດແມ່ນບໍ່ໃຫ້ 50 ແມັດ), ຕ້ອງມີຄັນຄູດິນອ້ອມຮອບ ແລະ ມີການປູກຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ເປັນແຖວອ້ອມສະໜາມໃຫ້ສວຍສົດງົດງາມ);
- ຮັບປະກັນໃຫ້ມີປະລິມານດິນຖົມຢ່າງພຽງພໍ ເພື່ອທີ່ຈະນຳໃຊ້ຖົມຂີ້ເຫຍື້ອຕະຫຼອດອາຍຸການນຳໃຊ້ສະໜາມດັ່ງກ່າວ(ດິນທີ່ຈະນຳໃຊ້ຖົມຂີ້ເຫຍື້ອອາດຈະມີການສະສົມໄວ້ໃນສະໜາມ ໃນເວລາກໍ່ສ້າງ ຫຼື ຂົນມາຈາກບ່ອນອື່ນກໍໄດ້);

ມາດຕາ 10: ມາດຕະຖານໃນການອອກແບບສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫລັກສຸຂາອະນາໄມ (ຕໍ່)

- ໃນກໍລະນີທີ່ມີຫ້ວຍ, ຮ່ອງ ຫຼື ຮ່ອງນ້ຳຊົ່ວຄາວ ຜ່ານບໍລິເວນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງໄດ້ປ່ຽນແປງແລວນ້ຳຂອງຫ້ວຍ ຫຼື ຮ່ອງດັ່ງກ່າວ ອອກໄປໃຫ້ໄກຈາກຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ;
- ມີການປັບລະດັບໜ້າດິນບໍລິເວນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ເພື່ອປ່ຽນທິດທາງໃນການໄຫຼ ຂອງນ້ຳຝົນ ໃຫ້ອອກໄປຈາກຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີນ້ຳຖ້ວມຂັງຢູ່ໃນສະໜາມ;
- ມີລະບົບລະບາຍນ້ຳ ແລະ ໜອງບຳບັດນ້ຳເປື້ອນເພື່ອໃຫ້ນ້ຳຝົນ ແລະ ນ້ຳເປື້ອນໄຫຼອອກ ຈາກຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໄດ້ຜ່ານຂະບວນການບຳບັດໂດຍອາໄສຂະບວນການທາງດ້ານຊີວະວິທະຍາ ກ່ອນຈະປ່ອຍໄປສູ່ຫ້ວຍຮ່ອງ ຫຼື ໜອງນ້ຳທົ່ວໄປ (ສຳລັບ ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຂອງຕົວເມືອງໃຫຍ່ ຫຼື ເທດສະບານ);
- ພື້ນດິນບໍລິເວນຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງໄດ້ຢຽບແໜ້ນ ແລະ ປັບລະດັບໃຫ້ມີຄວາມເນີນທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ນ້ຳເປື້ອນທີ່ເກີດຈາກການເປື່ອຍຂອງຂີ້ເຫຍື້ອ ສາມາດໄຫຼໄປສູ່ໜອງບຳບັດນ້ຳເປື້ອນໄດ້;

ມາດຕາ 10: ມາດຕະຖານໃນການອອກແບບສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫລັກສຸຂາອະນາໄມ (ຕໍ່)

- ໃນກໍລະນີທີ່ລະດັບນໍ້າໃຕ້ດິນຢູ່ເລິກຈາກຈຸດຕໍ່າສຸດຂອງພື້ນຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອບໍ່ເຖິງ 2 ແມັດ ພື້ນຂຸມດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຖືກປູດ້ວຍດິນໜຽວທີ່ກັນຊຶມໄດ້ ຄວາມໜາຢ່າງໜ້ອຍ 30 ຊັງຕີແມັດຂື້ນໄປ ຫຼື ປູດ້ວຍວັດສະດຸອື່ນໆ ທີ່ສາມາດກັນຊຶມໄດ້;
- ມີລະບົບລະບາຍອາຍແກັດ ທີ່ເກີດມາຈາກການເປື່ອຍຂອງຂີ້ເຫຍື້ອ ທີ່ຖືກຝັງໄປແລ້ວນັ້ນ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ວິສາວະກອນຫາກລະບຸໄວ້ວ່າບໍ່ມີອາຍແກັດພຽງພໍທີ່ຈະເປັນສາຍເຫດໃຫ້ແກ່ການລະເບີດໄດ້.
- ມີຮົ້ວອ້ອມຮອບສະໜາມທີ່ດີ ແລະ ມີປະຕູປິດ-ເປີດຢູ່ທາງເຂົ້າ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະ ລົດຂົນຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ລວມທັງສັດລ້ຽງຕ່າງໆ ເຂົ້າໄປໃນສະໜາມໄດ້;
- ມີເສັ້ນທາງເຂົ້າສູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ທາງພາຍໃນທີ່ດີ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ໃນທຸກລະດູການ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ລົດຂົນສົ່ງຂີ້ເຫຍື້ອເຂົ້າໄປຫາເຂດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໄດ້ຢ່າງສະດວກ;
- ມີອາຄານຫ້ອງການທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ໃນທຸກລະດູການ ພ້ອມທັງມີຫ້ອງນໍ້າ ແລະ ອຸປະກອນອຳນວຍຄວາມດວກ ໃນການລ້າງສວ່າຍຕ່າງໆ;

ໝວດທີ 4 - ການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ມາດຕາ 11: ແຜນດຳເນີນງານ ຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

- ກ່ອນຈະເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນວຽກງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫຼັກສຸຂາອະນາໄມຂອງບັນດາຕົວເມືອງ ແລະ ເທດສະບານຕ່າງໆ ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຜນດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມຢ່າງລະອຽດແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ ພະແນກ ຍທຂ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອພິຈາລະນາຮັບເອົາຢ່າງເປັນທາງການ.
- ພາຍຫຼັງທີ່ແຜນດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາຢ່າງເປັນທາງການແລ້ວ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕ່າງໆກໍ່ຄືການປະຕິບັດງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອນັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນດຳເນີນງານດັ່ງກ່າວ.
- ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ອົງການຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງໄດ້ມີການປັບປຸງແຜນດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມຄືນໃໝ່ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງ.

ໝວດທີ 4 - ການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 12: ແຫລ່ງທຶນສຳລັບການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

- ອົງການຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ທີ່ຖືກຫັກສຸຂາອະນາໄມແຕ່ລະແຫ່ງ ຈະຕ້ອງຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນສຳລັບການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມ ແລະ ການປິດສະໜາມ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັມຄວາມສາມາດຂອງມັນແລ້ວ.
- ເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານທຶນຮອນ ແລະ ທັງເປັນການຫຼຸດຜ່ອນງົບປະມານຂອງລັດ ແລະ ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຈາກຜູ້ທີ່ນຳເອົາຂີ້ເຫຍື້ອມາກຳຈັດໄດ້ ໃນອັດຕາທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ.
- ໃນກໍລະນີທີ່ລາຍຮັບທີ່ເກັບໄດ້ຈາກການບໍລິການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອນັ້ນ ຍັງບໍ່ພຽງພໍ ກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕົວຈິງ ໃນການດຳເນີນຢູ່ສະໜາມ ແມ່ນໃຫ້ຂຶ້ນແຜນຂໍງົບປະມານຂອງລັດ ຫລື ຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນອື່ນມາຊ່ວຍຖົມຊຸມຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອ.

ໝວດທີ 4 - ການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 13: ຄ່າບໍລິການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

- ອົງການຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງເປັນຜູ້ຄິດໄລ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສິ້ນເປືອງຕ່າງໆ ແລະ ກຳນົດອັດຕາຄ່າບໍລິການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ແຕ່ລະປະເພດ ທີ່ເອົາເຂົ້າໄປກຳຈັດຢູ່ໃນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຂອງຕົນ.
- ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ອົງການຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ສາມາດດັດແກ້ ຫລື ປັບປຸງອັດຕາຄ່າບໍລິການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໄດ້ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ໂດຍອີງໃສ່ສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ສະພາບຄວາມເປັນຈິງຕ່າງໆ.
- ອັດຕາຄ່າບໍລິການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ທີ່ກຳນົດອອກ ຫລື ປັບປຸງໃໝ່ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຈະຖືກນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເປັນທາງການ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກເຈົ້າແຂວງ ແລະ ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຕະຫຼອດຮອດປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າບໍລິການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕາມສັນຍາ ຫລື ຕາມສັນຍາໃນເວລາທີ່ຕົນເອງເອົາຂີ້ເຫຍື້ອໄປກຳຈັດ.

ໝວດທີ 5 - ຫລັກການໃນການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ມາດຕາ 14: ຫລັກການທົ່ວໄປໃນການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ອົງການຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຖືກຫຼັກສຸຂາອະນາໄມແຕ່ລະແຫ່ງ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງການຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ຕາມຫຼັກການ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຕ້ອງກຳນົດວັນ ແລະ ເວລາການເປີດ-ປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຢ່າງຄັກແນ່ ແລະ ຕ້ອງຮັບບໍລິການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຢູ່ໃນໄລຍະຊົ່ວໂມງເຮັດວຽກເທົ່ານັ້ນ.
- ຕ້ອງຈັດໃຫ້ມີພະນັກງານຮັບຜິດຊອບສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ໂດຍໃຫ້ມີຜູ້ປະຈຳການຢູ່ໃນສະໜາມໃນຊົ່ວໂມງເຮັດວຽກ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ, ບັນ ທຶກຂໍ້ມູນສະຖິຕິຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ໃຫ້ການແນະນຳວິທີການໃນການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ.
- ການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຈະຕ້ອງປະຕິບັດຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເທົ່ານັ້ນ ແລະ ການນຳໃຊ້ເນື້ອທີ່ຂອງຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃນແຕ່ລະວັນ ກໍຕ້ອງກຳນົດຈຸດຄັກແນ່ ແລະ ໃຫ້ເສຍເນື້ອທີ່ໜ້ອຍທີ່ສຸດທີ່ຈະເຮັດໄດ້.

ມາດຕາ 14: ຫລັກການທົ່ວໄປໃນການດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

- ການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃຫ້ໃຊ້ວິທີການຝັງປົກດ້ວຍດິນ ຊຶ່ງກ່ອນອື່ນຕ້ອງກວາດທ້ອນ ແລະ ຢຽບແໜ້ນ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງເອົາດິນດີມາປົກ ຄວາມໜາ ຢ່າງໜ້ອຍ 15 ຊັງຕີແມັດແລ້ວຂຶ້ນຢຽບໃຫ້ແໜ້ນດີຕື່ມ.ການຝັງປົກຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງໜ້ອຍ 2 ຄັ້ງຕໍ່ອາທິດ.
- ພະນັກງານຮັບຜິດຊອບສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງໃຫ້ມີການເກັບຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຕົກເຮ່ຍຊະຊາຍອ້ອມຮອບສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຢ່າງໜ້ອຍອາທິດລະຄັ້ງ.
- ຫ້າມຈູດຂີ້ເຫຍື້ອຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ, ຖ້າເກີດມີໄຟໄໝ້ ຕ້ອງມອດໃນທັນທີທັນໃດໂລດ ຕ້ອງມີການຕອບສະໜອງນ້ຳຢ່າງພຽງພໍ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການມອດໄຟ.

ໝວດທີ 5 - ຫລັກການໃນການດຳເນີນງານ ຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 15: ການໃຫ້ບໍລິການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ໂດຍທົ່ວໄປ ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຂອງບັນດາຕົວເມືອງ, ເທດສະບານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຕ່າງໆ ຈະຮັບບໍລິການກຳຈັດແຕ່ລະປະເພດຂີ້ເຫຍື້ອທົ່ວໄປ ຫຼື ຂີ້ເຫຍື້ອຈາກຄົວເຮືອນຕ່າງໆ ເທົ່ານັ້ນ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກວ່າຂີ້ເຫຍື້ອດັ່ງກ່າວຈະຖືກສົ່ງມາຈາກສ່ວນບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ຫຼື ເອກະຊົນ. ການຮັບບໍລິການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອປະເພດອື່ນ ແມ່ນໃຫ້ອີງຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຕົວຈິງຂອງສະໜາມ ແຕ່ລະບ່ອນ.

ມາດຕາ 16: ການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທາງດ້ານການແພດ

ຂີ້ເຫຍື້ອທາງດ້ານການແພດ ເຊັ່ນ: ຂີ້ເຫຍື້ອຕິດເຊື້ອ, ຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ເປັນຂອງມີຄົມ ແລະ ອື່ນໆຕ້ອງໄດ້ກຳຈັດຢູ່ໃນຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອພິເສດ ຊຶ່ງສ້າງຂຶ້ນສະເພາະ ເພື່ອກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອປະເພດດັ່ງກ່າວ ການກຳຈັດຕ້ອງໄດ້ຝັງປົກດ້ວຍດິນດີໃນທັນທີຖອກຂີ້ເຫຍື້ອລົງໃນຂຸມແລ້ວ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມວິທີການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນຂໍ້ກຳນົດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອຢູ່ສະຖານທີ່ບໍລິການສາທາລະນະສຸກ ທີ່ກະຊວງສາທາລະນະສຸກວາງອອກ.

ໝວດທີ 5 - ຫລັກການໃນການດຳເນີນງານ ຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 17: ການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອອັນຕະລາຍ ຂີ້ເຫຍື້ອອັນຕະລາຍ ເຊັ່ນ: ຂີ້ເຫຍື້ອບັນຈຸສານພິດ, ເຄມີ, ວັດຖຸໄວໄຟ, ວັດຖຸລະເບີດ ແລະ ອື່ນໆ ຕ້ອງໄດ້ກຳຈັດຢູ່ໃນຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອພິເສດທີ່ສ້າງຂຶ້ນສະເພາະ ເພື່ອກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອປະເພດດັ່ງກ່າວ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມວິທີການ ແລະ ຂັ້ນຕອນໃນການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອອັນຕະລາຍແຕ່ລະປະເພດຢ່າງເຄັ່ງຄັດ.

ມາດຕາ 18: ການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຈາກອຸດສາຫະກຳ

- ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ ຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານໃຫຍ່ຕ່າງໆ ຕ້ອງພົວພັນ ຫຼື ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຈັດການ ຂອງແຕ່ລະໂຮງງານອຸດສາຫະ ກຳ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ຫຼື ກຸ່ມບ້ານຂອງຕົນ ເພື່ອທຳການສຳຫຼວດ ກ່ຽວກັບການເກີດຂຶ້ນຂອງຂີ້ເຫຍື້ອ ຢູ່ໃນແຕ່ລະໂຮງງານເພື່ອກຳໄດ້ປະເພດ ແລະ ປະລິ ມານຂີ້ເຫຍື້ອສະເລ່ຍປະຈຳວັນທີ່ຈະໄດ້ນຳໄປກຳຈັດ.
- ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບການສຳຫຼວດຂ້າງເທິງນັ້ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແກ່ບໍລິສັດ ແລະ ໂຮງງານຕ່າງໆ ວ່າຈະກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອອຸດສາຫະກຳ ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ດ້ວຍວິທີການໃດ. ຂີ້ເຫຍື້ອ ອາດຈະຖືກກຳຈັດຢູ່ໃນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຫຼື ດ້ວຍວິທີການອື່ນ ທີ່ສາມາດປ້ອງກັນສຸຂະພາບ ຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້.

ໝວດທີ 5 - ຫລັກການໃນການດຳເນີນງານ ຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 19: ການກຳຈັດນ້ຳເປື້ອນຈາກວິດຖ່າຍ ແລະຂີ້ຕົມນ້ຳເປື້ອນ

ຫ້າມນຳເອົານ້ຳເປື້ອນຈາກວິດຖ່າຍ ແລະ ຂີ້ຕົມນຳເປື້ອນທີ່ບໍ່ໄດ້ຜ່ານການບຳບັດໄປກຳຈັດໂດຍກົງຢູ່ຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທົ່ວໄປ. ຖ້າຕ້ອງການນຳເອົານ້ຳເປື້ອນຈາກວິດຖ່າຍ ແລະ ຂີ້ຕົມນ້ຳເປື້ອນ ໄປກຳຈັດຢູ່ໃນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຕ້ອງໄດ້ສ້າງໜອງບຳບັດສະເພາະຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ໜອງດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຢູ່ເຂດທີ່ບໍ່ສາມາດໄຫຼຊຶມສູ່ນ້ຳໃຕ້ດິນໄດ້.
- ກໍລະນີ ບໍ່ມີໜອງບຳບັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ກະກຽມຂຸມສະເພາະ ແລະ ຕ້ອງຖົມດ້ວຍວັດຖຸພິເສດສະເພາະ (ຂີ້ເຖົ່າ, ຖ່ານ, ດິນຊາຍ...) ໃນທັນທີທີ່ປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນຈາກວິດຖ່າຍ ຫລື ຂີ້ຕົມນ້ຳເປື້ອນລົງໄປໃນຂຸມດັ່ງກ່າວແລ້ວ.

ໝວດທີ 5 - ຫລັກການໃນການດຳເນີນງານ ຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 20: ການປ້ອງກັນສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພຂອງພະນັກງານ

ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຕ້ອງຕິດຕາມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງກ່ຽວກັບສຸຂະພາບແລະຄວາມປອດໄພຂອງພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໃນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຂອງຕົນເປັນຕົ້ນແມ່ນ:ຕ້ອງໄດ້ຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານດັ່ງກ່າວໄດ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ໃນໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ,ວິທີການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອແລະການອະນາ ໄມທີ່ຖືກຕ້ອງແລະຕ້ອງຕອບສະໜອງອຸປະກອນຮັບໃຊ້ ແລະ ຊຸດປ້ອງກັນແຮງງານ ໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າໃຫ້ເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 21: ການຊອກຄົ້ນເອົາສິ່ງຂອງຈາກກອງຂີ້ເຫຍື້ອ

ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ອາດຈະອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຊອກຄົ້ນເອົາສິ່ງຂອງຈາກກອງຂີ້ເຫຍື້ອ ຢູ່ໃນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຂອງຕົນໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ມີມາດຕະການບັງຄັບໃຫ້ຜູ້ທີ່ເຂົ້າມາຊອກຄົ້ນເອົາສິ່ງຂອງນັ້ນມີການປ້ອງກັນສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຕົນເອງ ລວມທັງຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ຢູ່ພາຍໃນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຢ່າງຄັກແນ່.

ໝວດທີ 6 - ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ມາດຕາ 22: ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອບາງສ່ວນ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃດໜຶ່ງ ຂອງເຂດກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຫາກບັນຈຸຂີ້ເຫຍື້ອເຕັມຕາມຄວາມສາມາດຂອງມັນແລ້ວອີງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຈະຕ້ອງໄດ້ທຳການປິດຂຸມດັ່ງກ່າວແລ້ວເປີດຂຸມໃໝ່ ເພື່ອຮອງຮັບເອົາຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຈະນຳມາກຳຈັດ. ພາຍໃນເວລາ 6 ເດືອນ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ມີການປິດຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເກີດແລ້ວ ຂຸມດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ທຳການປັບໜ້າດິນ, ຢຽບແໜ້ນ ແລະ ປູກຕົ້ນໄມ້ໃສ່ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນດຳເນີນງານ ຫຼື ວິທີການໃນການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ທີ່ຖືກຮັບຮອງເອົາແລ້ວ.

ມາດຕາ 23: ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ແມ່ນການປິດເຂດຈຳກັດຂີ້ເຫຍື້ອທັງໝົດໃນຂຸມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທັງໝົດທີ່ມີ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຕັມຕາມຄວາມສາມາດຂອງມັນແລ້ວ. ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນດຳເນີນງານ ຫຼື ວິທີການໃນການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ດຮັບຮອງເອົາແລ້ວ. ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການກວດກາ ແລະ ຢັ້ງຢືນຈາກ ພະແນກ ຍທຂ ປະຈຳແຂວງ ຫຼື ນະຄອນຫຼວງ.

ໝວດທີ 6 - ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 24: ມາດຕະຖານໃນການອອກແບບສຳລັບການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ການອອກແບບສຳລັບການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນໂດຍວິສາວະກອນທີ່ມີຄວາມສາມາດ ແລະ ປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຊັ້ນສຸດທ້າຍຂອງເຂດກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ເຕັມແລ້ວ ຕ້ອງກວາດ, ຢຽບແໜ້ນ ແລະ ປັບໃຫ້ມີຄວາມເນີນຫຼາຍກວ່າ 3% ຂຶ້ນໄປ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດລະບາຍນ້ຳຝົນອອກຈາກບໍລິເວນດັ່ງກ່າວ.
- ຫຼັງຈາກປັບໜ້າດິນແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ຖົມດ້ວຍດິນປູກຝັງ ໃຫ້ມີຄວາມໜາຢ່າງໜ້ອຍ 60 ຊັງຕີແມັດ ຂຶ້ນໄປ, ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນກໍ່ອາດຈະຫຼຸດຄວາມໜາລົງເລັກນ້ອຍ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 30 ຊັງຕີແມັດ.
- ໃຫ້ປູກຫຍ້າ ຫຼື ປູກຕົ້ນໄມ້ປະດັບ ໃສ່ເບື້ອງເທິງຂອງເຂດກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອດັ່ງກ່າວ.
- ກໍລະນີ ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ມີທີ່ລະບາຍອາຍແກັດ ເວລາຖົມ ຄວນຮັກສາທີ່ລະບາຍອາຍແກັດໄວ້ຄືເກົ່າ.

ໝວດທີ 6 - ການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 25: ການບຳລຸງຮັກສາສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອພາຍຫລັງປິດການນຳໃຊ້

- ໃນໄລຍະເວລາ 5 ປີ ພາຍຫຼັງການປິດສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອແລ້ວ, ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຕິດຕາມກວດກາສະພາບສະໜາມ ແລະ ແກ້ໄຂທຸກບັນຫາ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕ່າງໆ ຊຶ່ງອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.
- ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ທຳການບຳລຸງຮັກສາພາຍໃນໄລຍະເວລາ 5 ປີ ແລ້ວ ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງກວດກາ ແລະ ຕີລາຄາສະພາບສະໜາມ. ຄະນະກຳມະການກວດກາ ຕ້ອງລາຍງານ ຕໍ່ພະແນກ ຍທຂ ປະຈຳແຂວງ ຫຼື ນະຄອນຫຼວງຂອງຕົນວ່າ ຈະເຫັນຄວນແຈ້ງໃຫ້ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມຢຸດຕິການບຳລຸງຮັກສາ ຫຼື ຈະຍັງສືບຕໍ່ບຳລຸງຮັກສາສະໜາມຕໍ່ໄປອີກ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອປົກປ້ອງສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ພາຍຫຼັງທີ່ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກ ຍທຂ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາ ແລະ ອອກແຈ້ງການໃຫ້ປະຕິບັດຕິແນວໃດແລ້ວ ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມນັ້ນ ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ.

ໝວດທີ 7 - ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອອຸດສາຫະກຳຂອງເອກະຊົນ

ມາດຕາ 26: ການຂໍອະນຸຍາດກໍ່ສ້າງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຂອງເອກະຊົນ

ບໍລິສັດເອກະຊົນ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຢາກກໍ່ສ້າງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອອຸດສາຫະກຳເປັນຂອງຕົນເອງ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະກອບຄຳຮ້ອງຂໍອະນຸຍາດກໍ່ສ້າງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ (ມີແຜນທີ່ຕັ້ງ, ແຜນຜັງກໍ່ສ້າງ ແລະ ບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຄັດຕິດໄປພ້ອມ) ສະເໜີຕໍ່ພະແນກ ຍທຂ ປະຈຳແຂວງ ຫຼື ນະຄອນຫຼວງ ບ່ອນທີ່ຕົນຈະກໍ່ສ້າງສະໜາມນັ້ນ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ບົນພື້ນຖານມີການປະສົມປະສານສົມ ທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ມີຄວາມເຫັນດີເປັນເອກະພາບກັນແລ້ວ ຈຶ່ງນຳສະເໜີ ຕໍ່ທ່ານເຈົ້າແຂວງ ຫຼື ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕົກລົງຮັບຮອງເອົາ ຫຼື ອະນຸມັດຕາມລະບຽບຫຼັກການ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 27: ການດຳເນີນງານ ແລະການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອຂອງເອກະຊົນ

- ກ່ອນຈະເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນວຽກງານ ຢູ່ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອອຸດສາຫະກຳຂອງເອກະຊົນ ບໍລິສັດທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຜນດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມຂອງຕົນແລ້ວນຳສະເໜີຕໍ່ພະແນກ ຍທຂ ປະຈຳແຂວງ ຫຼື ນະຄອນຫຼວງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາຢ່າງເປັນທາງການ. ການດຳເນີນງານ ແລະການປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ແມ່ນຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນດຳເນີນງານຢູ່ສະໜາມ ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງເອົາແລ້ວ.
- ໃນກໍລະນີມີການຮັບເອົາຂີ້ເຫຍື້ອອຸດສາຫະກຳຈາກພາກສ່ວນອື່ນມາກຳຈັດ ບໍລິສັດທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມສາມາດເກັບຄ່າການບໍລິການຂີ້ເຫຍື້ອ ໃນອັດຕາສົມເຫດສົມຜົນ.

ໝວດທີ 8 - ການກວດກາ

ມາດຕາ 28: ການກວດກາສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ພະແນກ ຍທຂ ປະຈຳແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫຼວງ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງການກວດກາສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທຸກແຫ່ງ ທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ, ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຄັ້ງຕໍ່ປີ (ຈົນກວ່າຈະມີແຈ້ງການໃຫ້ມີການຢຸດເຊົາການບຳລຸງຮັກສາສະໜາມ) ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ອົງການ ທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອປະຕິບັດຕາມຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ. ໃນການກວດກາແຕ່ລະຄັ້ງ ຄະນະກຳມະການກວດກາ ຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການກວດກາຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລ້ວນຳສົ່ງໃຫ້ພະແນກ ຍທຂ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ແຈ້ງໄປຍັງອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ເພື່ອທຳການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ພ້ອມດຽວກັນກໍ່ຕ້ອງລາຍງານໃຫ້ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນແຕ່ລະຂັ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮັບຊາບນຳ.

ມາດຕາ 29: ຄະນະກຳມະການກວດກາສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

ຄະນະກຳມະການກວດກາສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ແມ່ນຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍທ່ານຫົວໜ້າ ພະແນກ ຍທຂ ປະຈຳແຂວງ ຫຼື ນະຄອນຫຼວງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະແນກສາທາລະນະສຸກ, ຫ້ອງການວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ. ຄະນະກຳມະການກວດກາ ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງມີສິດເຂົ້າກວດກາສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທຸກແຫ່ງຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ບໍ່ວ່າຈະຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ ຫຼື ເອກະຊົນ ກໍ່ຕາມ.

ໝວດທີ 8 - ການກວດກາ (ຕໍ່)

ມາດຕາ 30: ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

- ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າທຸກໆຄົນທີ່ນຳເອົາຂີ້ເຫຍື້ອມາກຳຈັດ ຫຼື ມາຊອກຄົ້ນເກັບສິ່ງຂອງຢູ່ໃນສະໜາມຂອງຕົນ ໄດ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບ ຫຼັກການຕ່າງໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້. ຕໍ່ຜູ້ລະເມີດແມ່ນຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການຕ່າງໆ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:
- ຖືກກ່າວເຕືອນ ກ່ຽວກັບຄວາມຜິດ ດ້ວຍປາກເປົ່າ ຫຼື ແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ.
- ຮຽກມາຕັກເຕືອນໃຫ້ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງຂອງຕົນ ແລະ ໃຫ້ເຮັດບົດບັນທຶກໂດຍມີການກຳນົດມາດຕະການປັບໃໝຕ່າງໆເອົາໄວ້.
- ປັບໃໝຕາມມາດຕະການທີ່ກຳນົດໄວ້ ແລະ ແຈ້ງອຳນາດການປົກຄອງເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮຽກໄປສຶກສາອົບຮົມ.
- ຖືກງົດບໍ່ໃຫ້ນຳເອົາຂີ້ເຫຍື້ອເຂົ້າມາກຳຈັດ ຫຼື ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າມາຊອກຄົ້ນເກັບສິ່ງຂອງຢູ່ໃນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ.

ມາດຕາ 30: ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ (ຕໍ່)

- ເມື່ອກວດພົບວ່າ ອົງການທີ່ຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ໄດ້ມີການດຳເນີນງານ ຫຼື ປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບແຜນດຳເນີນງານ ຫຼື ວິທີການໃນສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງເອົາແລ້ວ ຫຼື ໄດ້ມີການລະເມີດຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້ ພະແນກ ຍທຂ ປະຈຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ມີສິດນຳໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

➢ ແນະນຳດ້ວຍປາກເປົ່າ ຫຼື ແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ທຳການປັບປຸງ ຫຼື ແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຖ້າວ່າ ການລະເມີດບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍທີ່ຮ້າຍແຮງ.

➢ ຕັກເຕືອນໃຫ້ທຳການປັບປຸງ ຫຼື ແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ, ລວມທັງການປັບປຸງການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງກວ່າເກົ່າຖ້າການລະເມີດໃນລັກສະນະດຽວກັນກັບຄັ້ງທີ່ຜ່ານມາຍັງສືບຕໍ່ອີກ.

➢ ອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃນບາງສ່ວນ ຫຼື ທັງໝົດ ເປັນການຊົ່ວຄາວເມື່ອເຫັນວ່າ ການລະເມີດອາດຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງຊຶ່ງເປັນການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຊຸມຊົນ ຫຼື ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈົນກວ່າບັນຫາຕ່າງໆຈະຖືກແກ້ໄຂ.

➢ ສັ່ງໃຫ້ປິດສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເປັນການຖາວອນຈົນກວ່າຜູ້ກະທຳຜິດຈະມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ຖ້າຫາກການລະເມີດໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຫຼວງຫຼາຍແກ່ສາທາລະນະ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຊັບສິນ, ສຸຂະພາບ ຫຼື ຊີວິດຂອງຜູ້ອື່ນຈະຖືກປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກດຳເນີນຄະດີຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 9 - ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 31: ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

- ມອບໃຫ້ກົມເຄຫາ ແລະ ຜັງເມືອງ ປະສານສົມທົບກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອອກບົດແນະນຳດ້ານວິຊາການ ແລະ ມາດຕະຖານເຕັກນິກລະອຽດ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ຢ່າງເປັນເອກະພາບ ຢູ່ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ພ້ອມກັນນັ້ນກໍ່ຍັງມີໜ້າທີ່ໃນການຈັດຕັ້ງລົງເຜີຍແຜ່, ຕິດຕາມຊຸກຍູ້ ແລະ ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.
- ມອບໃຫ້ພະແນກ ຍທຂ ປະຈຳແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫຼວງ ປະສານສົມທົບກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນຕ່າງໆ ແລະ ບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ກຳນົດສະບັບນີ້ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການຄຸ້ມຄອງສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອແຫ່ງຕ່າງໆ ຢູ່ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ໝວດທີ 9 - ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ (ຕໍ່)

- ສຳລັບສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອເກົ່າ ທີ່ໄດ້ມີການວາງແຜນ, ອອກແບບ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ກ່ອນມີການອອກຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ແມ່ນບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ມາດຕາ 06 ຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 32: ຜົນສັກສິດ

ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນຳໃຊ້ໄດ້ນັບແຕ່ມື້ລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປຈົນກວ່າ ຈະມີການປ່ຽນແປງໃໝ່. ທຸກຂໍ້ກຳນົດ, ກົດລະບຽບ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງໆ ຂອງກະຊວງ ແລະ ພະແນກ ຍທຂ ທີ່ຂັດກັບຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.